ANUL II Nr. 326 — 6 PAGINI 3 LEI — Vineri 31 Iulie 1942

Basarabia

Ziarul nouei vieți românești

Redacția și Administrația centrală și tipografia: Palatul Soc. Naționale de Editura și Arte Grafice „Dacia Traiană", București I, str. Sărindar, 5-7-9. Telefoane: 5.20.50—5.81.35—5.81.36.

Abonamente: Un an 750 lei; 6 luni 400 lei; Pentru instituții 2000 lei

REDACȚIA DIN CHIȘINĂU STRADA MIHAIL EMINESCU No. 19 TELEFON 302

Taxa poștală plătită în numerar, conform aprobării Direcțiunii Generale P. T. T. No. 114.236/1942.

UN INSTRUMENT AL PĂCII: ALIANȚA ROMÂNO-GERMANĂ

Prietenia româno-germană, care s'a desvoltat și dintr'o necesitate de viață pentru poporul nostru, atât de greu amenințat din pricina iminenței masivului atac al armatelor roșii asupra Europei, s'a afirmat până acum printr'o camaraderească frăție de arme, verificată pe frontul unei lupte comune; prin legături politice, de largă comprehensiune și din partea conducătorilor Germaniei și din partea regimului Mareșalului Antonescu; și prin o colaborare economică, al cărei prim accent a căzut, cum era și firesc, pe problemele economiei de război. In momentul de față, după ample și — am putea scrie — cotidiane verificări, această prietenie trebue să înceapă să se manifeste și sub alte aspecte. Iar acestea, privesc sectorul social, cultural și economic. Iar pentru adâncirea prieteniei noastre cu Germania, prin realizarea practică a tuturor problemelor sociale, economice și culturale care ne pot lega și folosi, — a fost creată Asociația Româno-Germană, a cărei activitate a fost inaugurată printr'o ședință solemnă, în cadrul căreia i-au explicat rosturile d. profesor Mihai Antonescu, vice-președintele consiliului de miniștri, Baron Manfred von Killinger, ministrul Germaniei și d. profesor Nichifor Crainic.

Incercând să descifrăm rațiunea intensificării raporturilor sociale, economice și culturale cu Germania, vom constata o serie de adevăruri foarte elocvente nu numai pentru însăși prietenia româno-germană, dar chiar și pentru ceiace se numește în mod obișnuit noua ordine europeană, pentru care sângeră și se sacrifică o întreagă generație pe fronturile de luptă. Și este așa intrucât noua ordine europeană nu se va putea dura temeinic dacă nu vor exista strânse legături de colaborare între toate popoarele europene, astfel ca să se creeze între ele un adevărat spirit comunitar. Pentruca Europa să poată trăi, după ce secole dearândul a fost hărțuită de sterile lupte interne, trebue să se unească, iar pentru aceasta este imperativ ca popoarele ei să se înțeleagă, cunoscându-se, ajutându-se și respectându-se. Numai în felul acesta, formula Europa europenilor va putea deveni o realitate istorică de natură politică economică, socială și culturală iar popoarele continentale vor putea opune o eficace rezistență tuturor atacurilor ce vor mai veni asupră-i de dincolo de Ocean sau din Răsărit, de unde, totdeauna, și în această privință istoria ne stă mărturie, au pornit imperialismele și hegemoniile anglo-saxone sau slave.

„Noi nu luptăm, — a declarat d. profesor Mihai Antonescu, vicepreședintele Consiliului de Miniștri, în ședința festivă de constituire a Asociației Româno-Germane — numai pentru ca mâine să ducem o bătălie negativă. Noi luptăm în acelaș timp pentru ca mâine să ne putem realiza credințele și drepturile în Europa de credință și de dreptate. Pentru că avem convingerea că nu Europa asiatică poate deveni stăpâna continentului, ci că continentul nostru trăește și va putea să trăiască mâine biruind și stăpânind Europa răsăritului. De aceea lupta noastră este o luptă de apărare și a civilizației de mâine, nu numai a instinctului de viață de astăzi".

Acesta este adevărul. Lupta României împotriva bolșevismului este tot odată o luptă de salvare a propriei noastre vieți și a viitorului Europei. Dar concomitent cu această luptă, trebue să pregătim și atmosfera necesară în care să se poată reorganiza Europa. Iar aceasta nu este posibil decât prin colaborarea tuturor acelor puteri care se jertfesc pentru acest continent și care, ele în primul rând, vor crea o Europă unită care să aparțină numai lumii europene. In acest sens Asociația Româno-Germană împlinește un rol european.

ȘEDINȚA FESTIVĂ DE CONSTITUIRE A ASOCIAȚIEI ROMÂNO-GERMANE

In ziua de 27 Iulie 1942, în sala Justiniană a Facultății de Drept din Capitală s'a ținut ședința festivă de constituire a „Asociației Româno-Germană", la care au participat d-nii: prof. Mihai Antonescu, Vice-Președintele Consiliului de Miniștri; Baron Manfred von Killinger, trimesul extraordinar și ministru plenipotențiar al Marelui Reich la București; general Dumitru Popescu, ministrul Afacerilor Interne; prof. Ion Petrovici, ministrul Culturii Naționale; I. Marinescu, ministrul Economiei Naționale; prof. C. Stoicescu ministru Justiției; Al. Otulescu, guvernatorul Băncii Naționale; I. C. Petrescu, subsecretar de Stat la ministerul Afacerilor Interne; dr. Dănulescu, ministru subsecretar de Stat al Muncii; Titus Dragoș, ministru subsecretar de Stat al românizării, prof. Al. Marcu, ministru subsecretar de Stat al Propagandei Naționale.

Din partea Legației germane au luat parte d-nii: general Gerstenberg atașat militar; colonel Spalcke; Oberregierungsrat Roedel; Weysenhoff, consul general; Waldemar Müller, consilier cultural; consilier Hardenberg; Prinz Solms, atașat cultural; dr. Müller; dr. Feist; dr. Welkisch; von Ritgen; dr. Kraft; Șeful NSDAP; Kohlhammer, șeful secției culturale a NSDAP Scheidt și alți membri ai conducerii.

Din partea misiunii militare germane în România au fost de față d-nii: generali Speidel, Zander, Hauffe, von Mann, dr. Koffler, intendant Brenner, intendant Urisck; amirali Wurmach, Thilisen, Klausen; colonel Bassange, von Amsnald, Mosslinger; lt. colonel Schwarz, Zoller; maior Schnenburg.

Institutul de cultură germană a fost reprezentat prin d-nii: Reichenkron, Supprian, Stenber și dr. Krause.

Dela grupul etnic german din România au fost dr. Walter May, reprezentantul șefului grupului; dr. Otto Liess precum și un mare număr de membri din conducere.

Au participat deasemeni d-nii: Ovidiu Vlădescu, secretarul general al Președinției Consiliului de Miniștri; Napoleon Crețu, secretar general al Ministerului Culturii Naționale; Alexandru Bădăuță secretar general al Ministerului Propagandei Naționale; Eug. Demetrescu secretarul general al Ministerului de Finanțe; Pompiliu Voiculeț, secretar ral la Minist. Economiei Naționale; ționale; Gh. Davilescu secretar general al Ministerului Afacerilor Externe; Paul Sterian secretar general la Ministerul conomiei Naționale; dr. Sergiu Băcescu, secretar general al Ministerului Muncii; Alex. Vaida Voevod; prof. I. Nistor; general Dabija; prof. D. Caracostea, prof. Nichifor Crainic; prof. Al. Tzigara Samurcaș; prof. C. Rădulescu Motru; prof. George Leon; prof. Const. Theodorescu rectorul Școalei Politechnice; prof. Ion Cantuniari; prof. Negoiță Dănăilă; prof. Dionisie Gherman; prof. Gh. Macovei; prof. V. Stinghe; prof. I. Simionescu; prof. Gheorghe Murnu; prof. Șerban Ionescu; prof. Ion Fințescu; prof. Ion Athanasiu; prof. V. Ciocâlteu; prof. I. Vintilescu; prof. I. V. Grula; prof. Corodeanu; prof. Ervin Antonescu; prof. Ion Vântu; Liviu Rebreanu; dr. D. Vasiliu; Emanoil Bucuța; prof. Th. Capidan; prof. dr. Episcopescu; prof. Vâlcovici; prof. V. Patriciu; prof. N. Cornățeanu; general Emil Pălăngianu; prof. Octav Onicescu; prof. N. I. Herescu; dr. A. Cardaș; dr. V. Voiculescu; Gr. Carp; dr. L. Câmpeanu; Ing. Fl. Baldovin; comandor Al. Demetrescu; dr. I. V. Stoia; Av. V. Ionescu; Ion Marin Sadoveanu; Al. Constant; Radu Budișteanu; D. R. Ioanițescu; A. Păcuraru; O. W. Cisek; Ion Pillat; Seb. Bornemisa; Stefan Pop; Al. D. Neagu; Sever Dan; Voicu Nițescu; dr. Pop Moldovan; Th. Solacolu; Romulus Dianu; R. Seișanu, Bernhard Capesius, N. Economu; P. Amca; S. Brădeanu; D. Simionescu; G. Darie; prof. M. Isbășescu; Al. Gregorian; S. Emilian; I. V. Costin; Mircea Grigorescu; G. Acsinteanu; Eugen Cernătescu; Marc Brătianu; Lt colonel Capverde; Vasile Damaschin; Ovidiu Papadima; Tita Bobeș; C. Soldan; Ing. N. Scărlătescu; Bădulescu; Stoicescu dela B. N. R.

Au mai luat parte la această ședință festivă de constituire a Asociației Româno-Germane numeroși profesori, intelectuali și studenți din Capitală.

Ședința de constituire a „Asociației româno-germane": E. S. d. Baron von Killinger, ministrul Germaniei la București, alături de d. prim-ministru prof. Mihai A. Antonescu și d. prof. Al. Marcu, ministru subsecretar de Stat al Propagandei Naționale, rostindu-și cuvântarea

DELA CAIUS IULIUS CAESAR LA BENITO MUSSOLINI

Popoarele își scriu Istoria lor prin oamenii de categorică acțiune, produse ale unor imprejurări de restriște și asperități. Aceștia reprezintă, în prezent ca și în viitor, virtuțile și toate trăsăturile de caracter ale neamului și chiar ale rasei căreia aparțin și se găsesc prin tradiție. De altfel, mai toate popoarele mari creatoare au găsit, în momentele lor politice cele mai grele, oameni cari, prin jertfa propriei lor vieți, au dus neamul și țara la marile izbânzi naționale.

Latinitatea — imperiul roman prin această latinitate — stă ca exemplu viu și de mari proporții de minunată forță a victoriilor cerute de magnifică putere a viitorului istoric. Privind prin această perspectivă istorică antichitatea romană, vedem în poporul roman unul din puternicile puncte de plecare ale Europei de azi și mai ales ale celei de mâine.

Caius Iulius Caezar e o figură magnifică și dominantă prin trăsăturile marelui său caracter, din întreaga antichitate romană.

Această figură de legendă face pe oricine răsfoește, fie și în treacăt, istoria popoarelor vechi și noi, să-i bată inima cu putere, cuprinsă de admirație și slavă. Când Caius Iulius Caezar a apărut pe firmamentul atenției generale a imperiului roman, acesta se găsea la un pas de prăbușire; era destrămat, ros de patimi politice interne și sta din clipă în clipă să se prăbușească, descompus de neputința exploatatoare a conducătorilor imperiului.

Principiul de căpetenie al marelui general și om politic a fost asigurarea frontierelor imperiului prin cucerirea de noui teritorii și prin asigurarea organizată social a vechilor teritorii incorporate puternicului imperiu roman. Pe câmpurile de bătălie ca și în Senat, eternul Caezar a fost totdeauna în frunte, totdeauna întâiul. Știa, mai bine și mai mult decât oricare dintre contemporanii săi, că un imperiu cum era cel roman, nu putea fi condus și mai ales nu putea fi stăpânit, decât prin forță; Știa, că trebuiau câștigate cât mai multe bătălii și cât mai multe teritorii, prin forță, prin forța organizată. Principiul Dreptului se făcea ulterior, fiindcă marele Consul avea la Roma destui jurisconsulți cari să justifice victoriile câștigate și să organizeze social teritoriile incorporate.

De aceea, Caius Iulius Caezar a rămas în Istoria lumii, ca figura cea mai dominantă și caracteristică a Imperiului Roman și ca pilda cea mai creatoare de acțiune din istoria popoarelor, sub semnul marelui dinam politic, spiritual și social: latinitatea.

Din substanța acestei forțe constructive, care se chiamă latinitatea romană, s'a născut și a crescut Italia fascistă a Ducelui Benito Mussolini, această minunată figură a istoriei moderne, europene.

Ca și Caius Iulius Caezar, intemeietorul fascismului a pus accentul pe tradiția milenară: pe latinitatea creatoare, constructivă și dinamică.

Italia dinainte de marșul asupra Romei, ca și pe vremea imperiului roman, era lovită de crunte lupte interne, de mari dezordini sociale, de intense destrămări politice, încât numai un pas îi mai trebuia până la marginea prăpastiei istorice. Relațiile italiene cu celelalte popoare, în ordinea realităților politice nu mai contau. Italia era discreditată. Chiar foștii aliați și prieteni îi refuzau ajutorul unei colaborări.

Deodată, ca un astru strălucitor, pe firmamentul intu-

Theodor Vlădescu

(Continuare în pag. 5-a)

M. S. Regele-Impărat Victor Emmanuel al Italiei

POPORUL ROMÂN ȘI SĂRBĂTOAREA ITALIEI

Italia a sărbătorit eri două aniversări de puternică rezonanță pentru sufletul poporului italian: 42 de ani de domnie a Suveranului său și împlinirea a 59 de ani de viață ai Ducelui Benito Mussolini. Pentru cine cunoaște acest nobil popor latin, care a dat atâtea forme de civilizație lumii pe care a înălțat-o și prin nepieritoare opere de cultură, va fi ușor să înțeleagă ce înseamnă pentru regalitatea și imperiul, așa de intim legate de numele Regelui Victor Emanuel, precum și fascismul, atât de intim legat de numele și personalitatea creatoare și excepțională a lui Benito Mussolini. Deaceea, aniversările de eri constituesc o zi de mare sărbătoare pentru Italia, adică pentru istoria ei, înfățișată prin Regele-Impărat, și pentru prezentul și viitorul ei, înfățișate prin fascism și prin geniul Ducelui.

Una din funcțiile permanente ale fascismului, din care a germinat spiritul revoluționar, naționalist și a-toate inoitor al lumii europene, este și aceia că a știut să respecte regalitatea pentru valoarea ei istorică și pentru autoritatea ei asupra poporului italian. Revoluția fascistă nu a avut nimic negativ în ea, ci, dimpotrivă, a fost din primul ei ceas creatoare de nouă ordine. Și a fost așa pentrucă stilul acestei revoluții a fost și este stilul faptei și al constructivismului. Iar dacă a trebuit să dărâme ceva a fost numai ceiace nu mai era viu, numai ceiace împiedeca desvoltarea poporului italian și consolidarea statului, amenințând chiar, și popor și stat, cu disoluție din cauza lipsei de dinamism creator și de vitalitate a democrației care apunea și în Italia încă din primii ani de după cel dintâi război mondial.

Poporul italian își iubește Regele-Impărat nu numai pentrucă este, potrivit tradiției Casei Lui, un soldat sau, nu numai pentrucă, în timp de pace, știe a fi și un mare om politic. Dar, totodată, poporul italian își iubește Regele-Impărat și pentrucă a avut clara viziune și voința revoluționară de a înlesni biruința fascismului fără vărsare de sânge, dat fiind că această biruință venia și nu o mai putea opri nimic, din marșul ei, în acele întunecate zile pentru Italia când era așa de grav amenințată de comunism din cauza lipsei de autoritate și de prestigiu a defunctului regim democrat. Iar această înaltă conștiință a regalității pe care o are poporul italian este cu atât mai semnificativă, cu cât acest popor a înțeles atât de bine regalitatea revoluției fasciste, pe care, în primele ei ceasuri, au făcut-o numai foștii combatanți și numai aceia care vedeau într'o revoluție națională singura salvare a Italiei.

Pentru poporul român, așa de apropiat sufletește nu numai printr'o origine comună și nu numai printr'un trecut de luptă pentru independență, care s'a produs în același moment istoric, în cea de a două jumătate a veacului trecut, prin opera politică de unificare a Italiei, realizată de Cavour și prin aceia realizată, la noi, de Ion Brătianu, — pentru poporul nostru, sărbătoarea Italiei este un prilej de afirmare a prieteniei care ne leagă de poporul italian, care se realizează politic la maximum, prin regalitate și fascism. Iar cea mai frumoasă urare pe care poate să o aducă poporul nostru, Italiei, este, în acest moment istoric, ca lupta comună pe care o purtăm alături de Germania, împotriva bolșevismului să fie dusă la bun sfârșit pentru biruința dreptății, a ordinei și a credinței, fără de care Europa nu ar mai putea trăi.

Ducele Mussolini

VIZITA D-LUI FELDMAREȘAL VON MANSTEIN LA CĂMINUL CULTURAL DIN VIȘTEA DE JOS-FĂGĂRAȘ

In dorința de a face cunoscute valorile spirituale ale neamului românesc prin artă, port, cântec, joc, Căminul Cultural din Viștea de Jos — Făgăraș a dat în ziua de 19 Iulie 1942 o foarte reușită șezătoare care a fost onorată cu prezența d-lui Feldmareșal von Mannstein, învingătorul dela Sevastopol însoțit de d-na, cum și de un grup de ofițeri germani și români din garnizoana Făgăraș, invitați de acest Cămin.

Intr'o însuflețită atmosferă de frăție, asistența s'a bucurat de un bogat program artistic format din cântece și jocuri încheiat cu un șir de bucăți patriotice române și germane.

D. Feldmareșal von Mannstein a mulțumit călduros pentru manifestarea de simpatie ce i s'a arătat cu acest prilej. A urmat o agapă după care d-sa a părăsit Viștea în uralele celor de față.

Viața provinciei

CREDINȚE ȘI OBICEIURI BASARABENE

FÂNTÂNI ȘI RĂSTIGNIRI- „POPASURI DUHOVNICEȘTI"

Ca să-ți dai seama de ce basarabeanul e așa de omenos și îndură cu atâta răbdare nedreptățile și insultele, de ce rămâne mut și când îl lauzi și când îl ocărăști; de ce n'a putut uri străinii cari s'au oploșit la el; de ce, în definitiv, pare așa de moale și prostit, trebue să știi un singur lucru: Că temeiurile care hotărăsc subconștient ținuta lui sufletească, sunt toate și cu desăvârșire fundamentate de învățătura creștină.

Dar de unde știm aceasta?

Din faptul că merge regulat la biserică, își botează copiii și-i așa de habotnic în ale credinței? — Da, este și asta!

Există însă un criteriu și mai sigur. E vorba de credințele și obiceiurile populare, pe care noi le socotim ca cele mai bune dovezi despre identitatea sufletească a unei obștii.

Căci aici omul nu se știe observat, nu-i provocat, ci-i surprins în spontanietatea originalității sale.

Am dovedit-o în numărul trecut al acestei gazete, citând cazul obiceiurilor și credințelor basarabene în legătură cu considerarea pâinii.

Vom căuta să o dovedim acum, prezentând obiceiul basarabean de a întovărăși fântânile cu câte o răstignire. Mai ales, că frumusețea acestui obiceiu a fost sesizată mai mult de frați din celelalte provincii.

*

Intr'adevăr, obiceiul acesta e foarte înrădăcinat în Basarabia și-l poate constata la fața locului oricine și-ar propune să facă o excursie în cuprinsul ei.

Căci chiar din prima zi de drum, va observa că's foarte rare fântânele neîntovărășite de câte una, două și chiar trei răstigniri, reflectând atât de frumos sângeriul apusurilor.

Și ce plăcere va simți când va vedea că aceste nobile tovărășii îi ațin calea tot din jumătate în jumătate de ceas și că la toate poposesc — căruțe, turme și drumeți.

Plăcerea va fi provocată îndeosebi însă de constatarea că în mijloc nu-i vorbă de ceva întâmplător, ci de ceva constant și rezultat dintr'o concepție înaltă, în care omul se întâlnește cu Dumnezeu. Conform acestei concepții, — întârlocările de fântâni, răstigniri și un pâlc de pomi la răscruci de drumuri, le putem socoti adevărate vaduri de cer. Un fel de oaze sau hanuri duhovnicești răspândite peste tot ca niște bobițe scuturate din strugurul sufletesc al băștinașului din Basarabia.

Căci rostul răstignirilor — ce străjue fântânele e acesta, — după credința țăranilor: să-i aducă aminte drumețului în timp ce-și potolește setea, că mai este și o altă apă, din care dacă bei nu mai însetezi în veac și deschide în tine perspectiva sublimă a mântuirii. E apa vieții veșnice, — învățătura creștină.

Fiecare fântână basarabeană în felul acesta nu-i decât o simbolică repetare a convorbirii Mântuitorului cu samarineanca, o predică adresată celor ce au poposit la răscruce.

Că-i așa, aflăm decum pătrundem în satul basarabean.

Aici vom găsi păstrată îndeosebi de bătrâni credința că o fântână neîntovărășită de un Hristos, oricât ar fi de bună și de la îndemână drumeților, nu poate fi socotită completă. Ii lipsește raportarea la învățătura creștină.

Dealtfel, ți se întâmplă deseori să auzi în satele basarabene cuvinte ca acestea: cutare a făcut o fântână minunată și ce mai apă are, păcat însă că nu i-a așezat și-o răstignire.

Așa de important fiind rostul acestei răstingnirii, e de la sine înțeles că și chipul în care e lucrată ea e deosebit.

Căci cu Hristosul în relief răstignit între două mironosițe, cu sulița, trestia și buretele alături, cu ciocanul și cei treizeci de arginți dedesupt și cocoșul — ce nu contenește a cânta trădarea oamenilor, deasupra, nu-i decât o prescurtare în imagini a celor douăsprezece Evanghelii din Joia Mare.

Și aceste Evanghelii le citesc în fântână din cale, ațâțându-li-se și potolit setea și au poposit la prima fântână din cale, ațâțându-li-se și grozava sete de cer.

Deaceia credem că n'ar fi numai o presupunere, ci chiar fapt constatat, că drumețul după ce s'a odihnit și și-a binecuvânt fruntea cu un cucernic „Doamne ajută", pornește mai departe, mai bun, mai nou.

Iată așa dar, că basarabeanul se dovedește acelaș om delicat și credincios și în obiceiul de a întovărăși fântânile răspântiilor cu răstigniri, cu toate că uneori îl execută aproape instinctiv.

Și ce putem face noi în fața acestei noi descoperiri?

Socot că deocamdată atât: să nu uităm un minut măcar, că în Hristosul aninat în cue, în ciutura și ulucul pline de răcoare ca și în umbra celor câțiva pomi, — ce măresc farmecul pomenitelor popasuri sufletești, — e ghemuită toată credincioșia și bunătatea sufletului basarabean.

Al. V. Dubăsari

Soldații noștri își dau sângele pentru țară. Și cei ce au rămas acasă pot să-și dea sângele pentru țară.

CENTRUL DE SÂNGE CONSERVAT, ***dela Spitalul de zonă 303 Cotroceni, colectează sângele, îl conservă și îl trimite pe front, pentru a fi transfuzat rănițilpr.***

REALIZĂRI IN COM. LĂPUSNA, JUD. LĂPUȘNA

La începutul lunei Iulie anul curent, comuna Lăpușna a primit înalta vizită a atașaților superiori militari ai țărilor aliate și ofițeri superiori din B. St. M.

Misiunea militară a țărilor aliate în lupta pentru dreptate și credință, în contra pângăritorilor altarelor sfinte, ai proprietății și libertății individuale, a fost condusă de d. colonel Ștefan Georgescu, prefectul județului Lăpușna.

Comuna Lăpușna a arătat că poartă cu vrednicie și demnitate numele lui Alexandru Lăpușneanu, fostul Domn al Moldovei, făcând și trăind o zi de înaltă sărbătoare din această zi.

Toate lucrările au fost conduse și supraveghiate personal de către notarul comunei Nicolae Țărău care și de data aceasta a dat dovadă că pe lângă corectitudinea și punctualitatea executării lucrărilor de birou, este și un bun organizator.

A dr. mare concurs cucernicul pr. A. M... care a executat tăblițele eroilor și multe placarde, fiind ajutat de d-ra Ludmila ..gura.

S'au ridicat 3 .rcuri de triumf, la intrarea în cor una la primărie și la cimitirul eroilor ca... au fo... împodobite cu portretele ..., ale Mareșalului Conducător, ale Cancelarului Hitler, Ducelui Mussolini și tablouri din războiul sfânt.

Drapelele german și italian fâlfâiau mândre în bătaia soarelui, alături de cel românesc.

Pe distanța de 1 km. la arcurile de triumf s'a așternut un covor măestrit de iarbă verde.

Au eșit la întâmpinare toți șefii de instituții și funcționarii din comună, împreună cu 2000 persoane, îmbrăcate în haine de sărbătoare cu flori în mână, iar la sosirea și plecarea mașinelor necontenitele urale și ploaia de flori cădeau asupra mașinilor.

Satul era în cea mai perfectă stare de curățenie. Gardurile, podețele, cortatele și stachetti pe marginea șoselii luminau drumul cu albeața lor.

Cimitirul eroilor din sat, cu un număr de 34 eroi, fost amenajat în condițiuni demne de jertfa celor ce zac aci.

A fost amenajat și mormântul celor 41 eroi căzuți și înmormântați într'o groapă comună.

Mormintele aliniate, împodobite cu flori au la căpătâiul lor tăblițe cu numele și pronumele, unitatea, gradul și controlul acestor eroi

CURȚI BOEREȘTI DIN BASARABIA

Conacele basarabene-focare de cultură românească.- Muzee.. tradiții... legende...

Cercetarea trecutului unei regiuni nu se poate face decât colindând din sat în sat, vizitând bisericile și mormintele vechi, dar mai ales, curțile boierești, care ascund un bogat material pentru cunoașterea vieții străbune. Pornit cu acest gând, am străbătut acum 10 ani în urmă, de nenumărate ori Basarabia, oprindu-mă la curțile boierești ale acelor vechi Moldoveni, cari de secole au rânduit treb'le ținuturilor dintre Prut și Nistru.

La Cuboltа, nu departe de orașul Bălți, conacul familiei Leonard se înalță pe un deal, în mijlocul unei grădini, purtând urmele vieții de odinioară, îmbelșugate și patriarhale.

Dela intrare, patru coloane mari iți transportă gândul la vremurile apuse, când Ștefan Leonard a cumpărat această moșie dela boierul Balș. Era la 1833, când a și început noul moșier să-și zidească palatul. Când a avut nenorocirea să-și piardă fiica, Leonard a clădit, puțin mai departe de conac, pentru pomenirea sufletului ei, o frumoasă biserică, reprezentând în miniatură partea superioară a Catedralei Sfântul Andrei, din Kiev.

Dacă palatul Cubolta are un exterior impunător, dacă în parc găsești urmele unor uzine electrice și de apă, destinate să servească exclusiv nevoilor curții boierești, dacă întreaga moșie ți-e martoră ilustrând viața fruntașilor basarabeni de altădată, atunci rămâi înmărmurit când pășești pragul casei lui Pavel Leonard, omul care s'a îngrijit îndeosebi de înzestrarea acestui cuib al trecutului romantic. Lumina lustrelor și a candelambrelor se revarsă pe parchetul acestor săli întinse, cu numeroase plane și acea mobilă stilizată, care ne transportă gândul la epoca statuetelor de porțelan de Sèvres și de Saxa, ce ornamentează frumos semi-coloanele din colțurile încăperilor.

Palatul prințului Manuc-Bei din Hâncești-Lăpușna

In fundul palatului, o bibliotecă din cele mai bogate dovedește cultura aleasă a stăpânilor, care s'au folosit de această enormă literatură, adusă din țările îndepărtate. Iată câteva cărți vechi care serveau pentru învățătura străbunilor, la Iași. Aci găsim manuale românești și grecești, dar și germane, ruse și franceze. Ceeace ne oprește însă în special privirea, este un teanc de mai multe opere, scrise de stăpânul palatului, Pavel Leonard, care le-a publicat la Lipsca, Petersburg, Paris, Viena și alte centre europene. Contemporanii săi nu prea înțelegeau dragostea lui pentru scris și-l considerau un om cam excentric. Era însă apreciat în saloanele Petersburgului și la Paris, unde vizita pe prințesa Matilda Bonaparte. Deschidem volumul cel mai gros: „Eschize din viața Europei din ultimii 20 ani". Cartea a apărut la 1874 și are 728 pagini.

Omul acesta a scris despre principiul naționalităților, acum 80 de ani. Studiile sale prezintă o vastă cultură sociologică, filosofică, istorică și economică.

In fața casei un mic obelisc negru arată locul unde a murit, la 1891, acest harnic moșier basarabean. Mormintele familiei sunt lângă biserică.

Un renumit conac, ars în timpul revoluției din 1917, se află la Cobâlnea. Aici locuia distinsa moșiereasă Olga Catargi femeie a reclată de Carmen Sylva — Regina Elisabeta a României. Casa, zidită la 1799, nu mai există, ca și biblioteca, în care se păstrau arhivele istorice ale familiilor Catargi și Balș. Biserica și clopotnița străveche străjuesc amintirea nobililor boieri, iar un stejar bătrân iți povestește, cum a venit la Cobâlnea, acum 300 de ani, cel dintâi Catargi, paharnicul Iordache din Țara Românească, viitor vornic al Țării Moldovei, sub domnia ginerelui său, Ștefan Vodă Petriceicu.

In județul Hotin, în satul Văscăuți, s'a păstrat mauzoleul familiei Kazimir, în care e înmormântat generalul Mecena Constantin T. Kazimir. O lespede de marmoră spartă, reproduce o poezie întreagă, de pe mormântul bunicului său Ioan Kazimir, decedat la 1827:

Subt această piatră vârtoasă
Sânt ascunsă multă oasă
La doi frați și trii surori
Acesta-s numele lor:
Lascar, Iancu, Profiria,
Anastasia și Maria,
Dumnezeu să-i pomenească
Intru împărăția cerească.
Lângă dânșii nu de mult
S'au îngropat în mormânt
A lor părinte iubit
Care așa a poruncit:
Să-l punem lângă ai săi fii,
Ca să-i vază în vecii!

Urmașii acestui destoinic boier moldovean, s'au așezat la câteva moșii din județul Hotin. La moșia Lanăuți, o casă care a suferit jaful din timpul revoluției din 1917, ne aduce aminte de mareșalul nobilimii, Sandu Kazimir. O frumoasă gospodărie, care propășea mereu, până când sălbătecia barbară a bolșevicilor nu năvălise peste ținuturile românești. Și aici, ca pretutindeni, câțiva copaci îți dădeau iluzia parcului de odinioară, care înconjura casa.

La Păulești, lângă Larga, în fundul unui parc ca acesta, ascuns după iazuri, stânci și copaci, se înalța un turn dărâmat. S'ar părea că e ceva istoric, deși nu e decât o creație a fanteziei moșierului Krupenski.

Curtea boierească din Noua Suliță nu mai există. Acolo a locuit vestitul mareșal al Basarabiei, spătarul Iancu Sturdza. Pe la mijlocul secolului trecut, el a zidit frumoasa biserică din târg, înzestrând-o cu picturile italianului Rubio.

Basarabia n'a avut castele, decât cele domnești, din cetățile de pe malul Nistrului. Propriu zis, Basarabia n'a avut nici palate, deși am putea numi cu acest nume casele boierești, ca cele din Cubolta sau Chiscăreni, unde trăia neuitatul naționalist Nicolae Casso.

Curtea boierească din Basarabia se afla în mijlocul satului și era puțin mai răsărită decât casa mare a mazilului sau a răzeșului înstărit. Ca sânge și tradiții, boierul basarabean, un Donici, Rășcanu, Hâjdeu sau Talpă, era strâns legat de țăran. Nici țăranul nu uita această legătură și numai vremurile vitrege și străinii parveniți, provocau distrugeri și jafuri.

Unicul palat din Basarabia, care se înalță impunător pe un deal, purtând deasupra sa blazonul princiar, era palatul lui Manuc-Bei, din Hâncești. O veche casă din fața palatului aparținea faimosului dragoman fugar Manuc-Bei, acel cu „hanul lui Manuc" din București.

Const. T. Cazimir

Feciorul său, Ioan Manuc-Bei, și-a clădit la 1861, marele palat. Au mai apărut apoi vreo două pavilioane de vânătoare și bisericuța, zidită de distinsul arhitect din Chișinău, Bernadazi. Furia bolșevicilor n'a cruțat acest palat. Numai biblioteca a avut norocul să fie salvată, cumpărată puțin timp mai înainte de către Academia de Comerț din București.

Dar nu toate curțile boierești, chiar din acele care s'au păstrat după prima revoluție din anii 1917—1918, purtau aspectul unei vieți îmbelșugate. La Vărzăreștii Noi, o umbră a trecutului, baroana Hübsch von Grossthal, povestea multe lucruri interesante despre familia străbunului ei, căminarul Zamfirache Ralli. In casa ei moșierească, lipsită de frumuseți, baroana păstra câteva cărți și sute de fotografii, reprezentând pe vechii boieri moldoveni de cari nici ea nu-și mai aducea aminte. Bunicul soțului ei, colonelul Hübsch von Grossthal, a fost căsătorit cu fata lui Știrbei-Vodă.

Curtea boierilor Rosetti din Tătărești, a trecut acum o sută de ani în mâinile moșierilor Inglezi. Biserica veche de prin 1795, a pierit acum vreo zece ani, distrusă de incendiu. Atunci a dispărut ultimul mormânt al Roseteștilor. Casa boierească s'a păstrat, dar colonada abia se ținea iar încăperile serveau drept hambare. Proprietarul actual, fostul procuror Inglezi, locuia într'o cocioabă.

La Ocnița, căutând obiecte prețioase, oamenii sălbateci au deschis, pe timpul primei revoluții, mormântul scriitorului Costache Stamate. Nu s'au păstrat urmele conacului din Ocnița, nici a celui din Caracuseni, faima feciorului său, Constantin Stamati-Ciurea.

La Dubăsari, la moșia mătușei sale Nicolae Donici, membru onorar al Academiei Române a creiat un excelent observator astronomic. Savanții din lumea întreagă îi admirau opera.

Puțin mai jos, pe malul stâncos al Nistrului, se afla moșia Vadu lui Vodă. Cândva această curte boierească avea cel mai frumos muzeu arheologic, aparținând academicianului român Ioan Suruceanu.

Muzeul din Lohănești, al generalului Rupert, a dispărut depe suprafața pământului, ca și celelalte. Dar mult mai târziu, preotul și grădinarul localnic, jucând în cărți, își socoteau câștigul în monede de aur ale împăraților draconului și al soarelui.

Câte tradiții... câte legende. In sălile acestea încolonate, nimeni nu îndrăznea să calce în miezul nopții. Fantomele albe apăreau plutind în aer și se risipeau în razele soarelui de dimineață.

Valul ultimei invazii barbare a mai dărâmat din celace rămânea din vremurile de odinioară. Curțile boierești nu mai există, și nu se vor mai renaște, ca multe povești frumoase, din viața de basm a secolului trecut!...

G. Bezviconi

PLUGARI!

Faceți ogoare îndată duă seceriș.

Ogorul de vară e temelia unei bune plugării. Cel mai mare spor la semănăturile de toamnă îl dă ogorul făcut cât mai timpuriu.

MUNCA DE RĂZBOIU A PROFESORILOR ȘI ELEVILOR DIN BASARABIA

Din an în an, școala românească începe să se apropie cât mai mult de realitățile și nevoile zilnice ale neamului. Este acesta un semn sau o dovadă că o instituție — cum este de exemplu Școala — își poate menține cu atât mai mult prestigiul necesar și dovedi cu prisosință rostul, cu cât ține seamă de principalele nevoi ale Țării.

Sunt demne de remarcat în această privință dispozițiile date de Ministerul Culturii Naționale care a hotărât ca în timpul vacanței de vară, atât profesorii, cât și elevii trebue să presteze munca de războiu.

Cu toate că această măsură îngreuiază oarecum socotelile unora, totuși, având în vedere momentele unice prin care trece astăzi Neamul românesc, nimeni nu poate să se eschiveze dela o asemenea înaltă datorie.

De-o lună de zile profesorii și elevii din întreaga Țară lucrează de zor pela diferite instituții, fiind de un real folos feluritelor servicii.

In special, de această muncă este absolută nevoie în Basarabia, unde totul trebue de refăcut, depe urma dezastrului bolșevic. Cu toate că realizările stăpânirii noastre românești în timp de un an de zile, sunt mai mult decât mulțumitoare, totuși este încă nevoie de multă trudă, pentru a pune la punct toate lucrările. Și, în această titanică muncă au fost angajați, în vara aceasta, toți dascălii și elevii din provincie dintre Prut și Nistru.

Este o cinste pentru profesori și în special pentru tinerele vlăstare ale neamului, că pot să activeze, și'n afară de școală fiind de mare folos la diferite așezăminte de aici: Aproape la toate instituțiile din Basarabia au fost repartizați elevi și profesori, cari, pe lângă folosul personal ce-l au, în special elevii, întrucât vin în contact cu publicul și autoritățile Statului, sunt și de un mare ajutor pentru așezămintele publice la care lucrează.

Din adeverințele eliberate primei serii de școlari, se poate constata cât de mulțumiți sunt șefii diferitelor instituții din Basarabia pentru felul cum au înțeles elevii să se achite de această datorie. De unde la început, unii spuneau că școlarii vor încurca mai mult lucrurile astăzi, după o lună și ceva de lucru, se poate spune că munca celor mai mulți elevi și profesori a fost de un real folos pentru Țară și Neam.

Este adevărat c'au fost și unii cari n'au prea făcut multă treabă, aceștia lucrând mai mult din obligație decât din conștiință, însă cei mai mulți au activat cu toată dragostea, contribuind cu munca lor la bunul mers al atâtor instituții din provincia noastră.

Desigur că experiența din această vară, va fi de un mare folos pentru verile ce vor urma, întrucât trebue să recunoaștem că anul acesta s'au făcut și unele mici greșeli — dacă ne este permis cuvântul — mai ales în legătură cu munca elevelor, care nu pot fi trimise la orice instituție, dar acestea poate sunt lucruri inerente fiecărui început nou.

In general vorbind, prima lună de muncă de războiu a profesorilor și elevilor din Basarabia a dovedit Țării că hotărârea luată de Ministerul Culturii Naționale este bună, roadele ei putându-se constata chiar din prima lună.

Basarabia — care a suferit atât de mult depe urma bolșevicilor - nu are decât de folosit din această muncă. Rămâne numai ca autoritățile de resort s'o îndrumeze pe calea marilor comandamente naționale ale Neamului.

Știri și sfaturi pentru plugarii basarabeni

Pregătirea legumelor în vederea uscatului

Pregătirea legumelor în vederea uscatului cuprinde următoarele lucrări:

1. **Spălatul.** — Legumele trebuesc spălate cu multă grijă și dacă este posibil în apă multă și curgătoare, ca să rămână absolut curate.

2. **Curățatul.** — Legumele spălate se curăță de toate părțile stricate sau putrede, cu ajutorul unui cuțit de oțel care nu ruginește, nu cocleste sau înegrește.

3. **Tocatul.** — Pentru ca uscarea legumelor să fie uniformă de durată cât mai scurtă, legumele curățate se taie în părți mici în formă de tăiței, discuri, etc., cu ajutorul unui cuțit sau răzătoare de bucătărie.

4. **Opăritul.** — Opăritul legumelor are de scop distrugerea straturilor exterioare ale celulelor pentru a înlesni evaporarea (eșirea) apei din legume și a grăbi astfel uscatul lor. Apoi opăritul mai contribue la păstrarea florei naturale a legumelor. In afară de aceasta, opăritul favorizează păstrarea legumelor uscate, (deoarece substanțele albuminoide se coagulează și astfel se evită stricarea lor).

Opăritul se face astfel: Legumele tocate se pun în coșuri de sârmă galvanizată sau în coșuri de nuele și se cufundă în apă clocotită timp de 3—5 minute.

Apa pentru opăritul legumelor va fi curată sau puțin sărată (10 grame sare de bucătărie la un litru de apă).

După opărit legumele se răcesc, iar după ce se svântă se așează pe grătare pentru uscat se introduc în cuptor la temperatura de 45—60 grade.

Legumele se pot usca însă și fără a fi supuse opăritului.

In timpul uscatului se controlează grătarele și dacă e nevoe să se schimbe locul lor și se mai amestecă legumele de pe ele.

Intrucât există deosebire de uscarea diferitelor soiuri de legume, dăm mai jos condițiunile speciale de uscare celor mai cunoscute dintre ele.

1. **Ardei.** — Se alege după varietăți, se spală în apă rece, se taie cozile și se înlătură semințele. Se taie mărunt sau se lasă întregi, se opăresc 3—5 minute în apă fierbinte după ce se svântă se pun la uscat. Uscarea durează 8—10 ore la temperatura 55—60 grade.

2. **Fasolea verde (păstăi).** — Pentru uscat, fasolea se întrebuințează numai atunci când tecile sunt încă fragede, iar boabele sunt încă apoase. Se aleg păstăile după mărime spre a obține o uniformitate în uscare. Se curăță de vârfuri, codițe și ațe. Păstăile pot fi uscate întregi sau tăiate mărunt. Se opăresc timp de 5—7 minute în apă clocotită și se pune la uscat la o temperatură de 60—80 grade timp de 5—8 ore.

3. **Morcovi.** — După recoltare se îndepărtează frunzele, se spală, se răzuiește pielița, se taie apoi în cercuri sau în formă de tăiței și se opăresc timp de 2—3 minute în apă clocotită. După opărit morcovii se spală în apă rece, iar după scurgerea apei se așează pe grătare în straturi subțiri. Uscarea durează 5—6 ore, la o temperatură de 65—75 grade.

4. **Păstrânacul.** — Se prepară la fel ca și morcovul.

5. **Pătrunjelul.** — Se spală, se răzuește pielița și se taie mărunt. Fără a fi opărit se usucă la o temperatură la 50—60 grade, timp de 4—5 ore.

Pătrunjelul uscat se sfarmă ușor din care cauză se umblă cu el cu băgare de seamă.

6. **Verdețurile** (frunze de pătrunjel, mărar, sfecla roșie, țelină, măcriș, spanac, etc.). — Se înlătură frunzele îngălbenite și codițele, se opăresc în apă clocotită apoi se trec la uscat la o temperatură de 45—50 grade timp de 2—12 ore după felul frunzelor și a conținutului lor în apă.

7. **Verdețurile aromatice** (foile de leuștean, tarhon, cimbru, levănțică, etc.) se usucă la fel.

8. **Păstrarea legumelor uscate.** — Legumele uscate se păstrează în săculețe de pânză sau împachetate și presate în cutii de carton sau în lădițe. Oricare ar fi împachetarea lor, legumele trebuesc ținute în camere absolut uscate, bine aerisite și întunecate.

Dacă localul de păstrare este umed și neaerisit, pe legumele uscate apar mucegaiuri, sau diferite molii și larve ce le distrug.

Intrebuințarea legumelor uscate

Inainte de întrebuințare, legumele uscate se lasă timp de 3—6 ore în apă căldicică ca să se înmoaie și să capete volumul (forma) ce le-au avut în stare proaspătă.

Pregătirea mâncărurilor cu legume uscate se face la fel ca și cu cele proaspete.

Ing. agr. S. Barcstaru

Viața Chișinăului

SPIRITISM POLITIC LA CHIȘINĂU

„Femeia Elena Grozbitchi din Chișinău, într'o ședință de spiritism a anunțat două femei că soții lor, mobilizați anul trecut de către sovietici, se vor întoarce cât de curând teferi împreună cu victorioasa armată bolșevică"...

Desigur prostia, cutezanța, răutatea, toate se plătesc. Elena Grozbitchi a fost trimisă în judecată. Curtea Marțială îi va răsplăti buna toleranță pe care n'a prețuit-o până acum.

Chiar dacă Elena Grozbitchi n'o fi având legături cu inamicii alungați, chiar dacă această femeie nu este în slujba comunistă, faptul că a îndrăsnit să lanseze între lesne încrezătoarele femei îndurerate de dispariția soților, vești ca cele de mai sus, dovedește că între moldovenii cuminți ai Basarabiei se găsesc destui minoritari care nu ne iubesc și caută să ție trează în inima poporului încrederea în reîntoarcerea sovietică.

Din această cauză, în legăturile de tot felul pe care populația românâ, băștinașii și cei veniți de peste Prut, în relațiile cu minoritarii trebue păstrată foarte multă prudență și o rezervă bine calculată: Străinii vor săpa totdeauna la rădăcinile vieții Neamului nostru.

Mulți dintre acești străini au rămas cu scopuri precise în Basarabia și cu fonduri alimentate în mod rușinos, caută să însceneze sub diferite forme — așa cum ar fi de o pildă aceea a vrăjitoarei Elena Grozbitchi, — atacul împotriva liniștei spiritului creiator românesc.

Alarma, minciuna ingenios strecurată (și ce poate fi mai atractiv de cât aceea servită prin spiritism ca un semn de progres și modernizare)—prind și deservesc cauza noastră care cere perfectă încredere în prezent și conducători.

Atenție deci la străini.

„Cine a îndrăgit străinii, mânca-i-ar inima câinii!"...

Fiindcă s'ar putea ca spiritismul să fie politic, iar poporul de jos nu știe acest lucru.

Sabin Popescu-Lupu

NOUL TARIF PENTRU TRĂSURILE DE PIAȚĂ

Incepând dela 15 Iulie a. c. și până la noul dispozitii, a intrat în vigoare în cuprinsul municipiului Chișinău, următorul tarif la trăsurile Tx.:

Cursa în cuprinsul orașului—40 lei, din oraș la Buicani—Căzărmi 60 lei și cu ora pentru afaceri în oraș 100 lei.

Pentru mașinile Tx. cursa din oraș la gară și dela gară în oraș 100 lei, iar în cuprinsul orașului 60 lei.

Prin cursă se înțelege o călătorie cu o oprire de cel mult 5 minute.

Cei ce vor contraveni acestui nou tarif vor fi trimiși în judecată și condamnați ca saboteuri.

OPERAȚIUNILE PRIMEI BĂNCI POPULARE „RENAȘTEREA" DIN CHIȘINĂU

Pentru a da putința să se refacă gospodăriile și să se complecteze inventariile agricole, comerțul și industria, contribuind prin aceasta la sporirea producției și implicit la îmbunătățirea stării sociale a agricultorilor micilor negustori, industriași, meseriași și funcționari, s'a înființat în orașul Chișinău Banca Populară „*Renașterea*", cu următoarea rază de acțiune: Chișinău, și suburbane, precum și comunele: Grătiești, Drăsliceni, Sireți, Ghidighici și Cricova.

In vederea unei organizări cât mai serioase a difuzării creditelor, Institutul Național al Cooperației a numit un comitet din fruntașii vieții cooperatiste din Chișinău și împrejurimi, în frunte cu d. Vladimir Scurtu, Președintele Federației „Codrul".

Banca a început eliberarea creditelor.

Imprumuturile pentru agricultori se vor acorda astfel: la 30.000 lei în termen de cel mult 2 ani.

Pentru *„Inzestrarea agricolă"*, până la maximum 40.000 lei pe termen între 2—5 ani.

„Investiție agricolă" până la maximum suma de lei 50.000 lei pe termen de 5—10 ani.

Credite speciale pentru micii negustori dela sate, până la maximum de lei 20.000 pe termen până la un an.

Creditele pentru orășeni, pentru industriași, meseriași, liberi profesioniști funcționari și pensionari, se acordă până la maximum suma de 50.000 lei și pe un termen până la 12 luni.

INTÂMPLĂRI DIN CHIȘINĂU

IN TOIUL CERTEI UN CETĂȚEAN MUȘCĂ URECHEA ADVERSARULUI SĂU

Intre locuitorii Racinschi Filip domiciliat în str. Melestin str. 113, casa No. 6 și Mitrofan Covaci din Muncești No. 38 a avut loc o ceartă. Aflați în fața restaurantului Pintilie cei doi locuitori s'au angajat într'o discuție care aprinzându-se sub imboldul băuturei consumate s'a transformat repede în ceartă iar aceasta a degenerat în bătae.

In toiul bătăii, Racinschi a apucat pe Covaci cu dinții de urechea stângă.

Ori cât s'a zbătut cel din urmă să se smulgă, i-a fost cu neputință. Racinschi încleștase dinții cu atâta putere încât nu putea să fie făcut inofensiv.

Când înfârșit cei doi adversari au putut să fie despărțiți spre groaza celor din jur s'a constatat că urechea lui Covaci rămăsese în gura lui Racinschi care a scuipat-o jos.

Cu fața însângerată și cu urechea în mână Covaci a plecat la postul de ajutor.

Cazul fiind adus la cunoștința organelor polițienești s'au întreprins cercetări.

Reclamată pentru furt

Locuitorul Nicolae Moruzi cu domiciliul în str. Muncești No. 70 a reclamat organelor polițienești că Zoia Cuamenco, din str. Muncesu No. 25 i-ar fi furat felurite obiecte casnice.

Numita ar fi rămas în casă în lipsa păgubașului. Când acesta a revenit a găsit obiectele lipsă.

Poliția cercetează cazul

Arestat pentru vorbirea limbei inamice

Comerciantul Al. Cazuru, patronul cârciumei din str. Viitor No. 34 a predat organelor polițienești pe individul Ion Covallenco.

Covallenco se afla în localul numitului comerciant unde consuma și a vorbit rusește.

Organele polițienești au dresat acte împotriva numitului care s'a făcut vinovat de contravenție la ordonanța No. 6 a Corpului de Armată.

Cu actele dresate contravenientul a fost înaintat chesturei.

Furt

D-na Daria Lanidău a reclamat poliției că a fost victima unui furt.

Numita locuind în Șos. Hâncești No. 18 a lăsat noaptea ușa deschisă.

Necunoscuți s'au introdus în casă folosindu-se de acest prilej. De teamă să nu fie descoperiți, hoții nu au cutezat să intre în casă și s'au mulțumit să fure lucrurile găsite la întâmplare.

Lipsesc niște covoare și o căldare.

In legătură, cu furtul semnalat, poliția a reținut pe femeea Maria Marcu, domiciliată la Căminul de fete din str. Mihai Viteazu No. 1. Maria Marcu a fost înaintată chesturei pentru cercetări

Spargere în strada I. C. Brătianu

Femeea Sârbu Tecla domiciliată în I. C Brătianu No. 6, întorcându-se din piață acasă la orele 9 a găsit ușa locuinței sale deschisă. Din casă lipseau diferite obiecte casnice fiind scoase din locuință de hoți ce au dispărut fără să fie observați.

Infractorii au scos belciugul dela ușă introducându-se în casă unde au scotocit în toată liniștea.

Cazul a fost adus la cunoștința organelor polițienești care au întreprins investigațiuni pentru prinderea răufăcătorilor.

SPITALELE CHIȘINĂULUI

Capitala Basarabiei devine un centru medical important cu instituțiuni spitalicești de primul rang, conduse de un personal medical distins, recunoscut de lumea medicală românească

Directoratul Sănătății, de sub energica și competenta conducere a d-lui inspector sanitar dr. Lisievici, este preocupată în prezent de refacerea și modernizarea tuturor serviciilor spitalicești din Chișinău.

S'a creiat pe lângă acest Directorat un serviciu technic și de arhitectură condus de d. inginer arhitect Ionescu, astfel că s'a asigurat reparațiunile și întreținerea tuturor instituțiunilor sanitare din întreaga Basarabie.

Impreună cu d. dr. Gheorghe Bocearu, medicul primar municipal, din Capitala Basarabiei, am vizitat o parte din instituțiile spitalicești din acest oraș, unde s'a lucrat atât de mult pe toate laturile, dar în ramura sănătății în mod deosebit.

SPITALUL CENTRAL

Spitalul Central din Chișinău cu numeroasele sale secțiuni, având capacitatea de 340 paturi bugetare, este în curs de refacere. Se renovează în special secțiile de chirurgie și dermato-venerice. In proect este un pavilion modern pentru consultații de specialități, administrație, laboratoare și unde urmează a lua ființă și un centru anticanceros înzestrat cu un serviciu Roentgen terapie.

Acest spital este condus de d. dr. Calistrat Ceapă.

SPITALUL JUDEȚEAN

...a fost înființat în anul 1941 într'un local jidovesc, găsit într'o stare infectă. Astăzi datorită unei bune gospodării, așa cum știe să facă românul, în jurul pavilioanelor s'au amenajat grădini cu flori, s'au pierdut aleiele și totul a fost renovat sau se reînoește, fiind încă în lucru.

Medicii acestui spital sunt următorii: director, d. dr. Ghercuiescu Toma, în prezent mobilizat. Conduce secția maternitate.

Secția de ochi, d. dr. Barhudarian Serghie, care în prezent ține locul de director al spitalului.

Secția de pediatrie, prima în Basarabia pentru îngrijirea medicală și chirurgicală a copiilor suferinzi, în curs de amenajare, este condusă de d-na dr. Florescu.

Secția chirurgicală infantilă este condusă de d. dr. Duvan.

Spitalul acesta mai adăpostește și școala de moașă, având o sală admirabil mobilată, totul fiind vopsit în alb și de o curățenit neîntâlnită în sălile de cursuri.

Spitalul județean a avut norocul de a fi supravegheat de un medic șef bun și de un admirabil gospodar, d. Constantin Predahândașu, administratorul general.

E un spital ce face cinste progresului nostru medical, cele 300 paturi de care dispune, nefiind mare deosebire între cele 3 clase, constituind un mare ajutor pentru suferinzii din județ și Basarabia întreagă.

SPITALUL DE CONTAGIOȘI

Deși a suferit mari stricăciuni în urma războiului, fiind bombardat de cei ce plecau spre a nu mai servi ca spital, astăzi totul a fost reclădit, cele 6 secții primind tot felul de bolnavi de toate bolile contagioase.

Personalul medical al acestui spital se compune din d-nii: dr. Gh. Munteanu, director; dr. Colea Alexie, dr. Ararateanu Gh., dr. Cișman Boris și dr. Danja Aglaia, medici secundari, cari își fac datoria zi de zi în acest spital care prezintă destule pericole, între sutele de bolnavi

Spitalul are 180 paturi bugetare și deservește Municipiul Chișinău și jud. Lăpușna. Bolnavii epidemici, proveniți în majoritatea cazurilor din pătura muncitoare nevoiașă, găsesc aici tot confortul necesar pentru vindecarea celor mai grele boale molipsitoare.

Directorul acestui spital, doctorul Gh. Munteanu își depune toată munca, tot devotamentul pentru recâștigarea materialului uman răpit de boli contagioase.

Pe lângă acest spital mai există și o secție antirabică, deservind întreaga Basarabie.

SPITALUL „REGINA MARIA"

Acest spital e un exemplu din toate punctele de vedere. Are un local minunat, anume creiat spre a servi de spital și e îngrijit la maximum, totul strălucind de curățenie. Insuși Mareșalul Conducător a fost viu impresionat de ceea ce a găsit la acest spital.

Posedă aparate noui aduse din București.

Are un laborator de urologie.

Spitalul are mai multe secții, conduse astfel:

Secția urologie, d. dr. Constantinescu, directorul Spitalului, un distins chirurg, specialist în genito-urinare.

Secția chirurgie, d. dr. Arsenie Valeriu.

Secția radiologie, d. dr. Chiriac.

Spitalul este în curs de reparație, refăcându-i-se dependințele, spre a-și lărgi curtea.

In prezent medicii sunt ajutați de studenți și studente care au fost trimiși a-și executa astfel munca de război.

Spitalul de boli mintale, Costiugeni, este deasemenea transformat într'un șantier, lucrându-se de zor la refacerea pavilioanelor neglijate sau distruse sub dominația vremelnică a sovieticilor.

Pavilioanele redate bolnavilor sunt amenajate cu deosebită grijă și confort ca și celelalte spitale. Nu lipsește nimic pentru a creia un mediu liniștitor, necesar sănătății nefericiților aduși aici.

*

Lucrările ce se execută la toate aceste spitale necesită mijloace financiare apreciabile care au fost puse la dispoziția Directoratului Sănătății de către Guvernământ în deplină înțelegere a nevoilor populației ce a trecut prin suferinte și focul războiului.

O «VRĂJITOARE» RECLAMATĂ PENTRU INȘELĂCIUNE

D-na Șeidevant Alexandra, cu domiciliul în str. Universității 25, având soțul deportat, într'o bună zi, a făcut cunoștința unei anume Sidlovschi Ana.

Sidlovschi Ana, domiciliată în str. Ecaterina Teodoroiu, aflând că soțul d-nei Șeidevant a fost deportat în URSS, i-a propus să-l aducă acasă.

Pricepându-se la vrăjit Sidlovschi s'a angajat să facă farmece în urma cărora cel deportat trebuia să se întoarcă neapărat.

Exasperată de atâta așteptare, d-na Șeidevant acceptă.

Pentru ca farmecele să reușească era nevoe de o cuvertură o cămașă de noapte, o față de masă, un servet, un tacâm compus din o farfurie, o furculiță, o lingură și altele.

D-na Șeidevant a dat toate obiectele cerute. Si ar fi dat și altele numai să-și vadă soțul întors.

Anul de ocupație a semănat în Basarabia atâta jale, atâta lume a fost smulsă din sânul familiei, ruptă dela vatră și aruncată în beznа lagărelor N. K. V. D.-ului, că nu există în provincia noastră o casă unde lăcrămile durerii să nu fi rămas ca o amintire a așa zisei „fericite vieți în sânul familiei frățesti a popoarelor sovietice".

Victimele anului de ocupație își plâng sorții, despărțiți de mii de kilometri, unii regăsiți sub ocrotirea biruitoarei armate românești iar alții chinuiți de robia păgână a barbarilor roșii.

Drama aceasta a născut în Basarabia noui ocupațiuni: ocupația ghicitului și a vrăjitului.

Totdeauna s'au găsit cetățeni care să speculeze slăbiciunei omenești și să tragă foloase din situațiuni critice.

Si nu se putea găsi în acest sens un moment mai potrivit ca cel oferit de tragedia nenumăratelor familii îndoliate de teroarea roșie.

Ce n'ar fi dat oamenii aceștia doar să-și vadă din nou pe cei dragi aproape.

E aproape firesc că, în exasperarea durerii trăite, unii oameni să recurgă la mijloace lipsite de orice sens logic.

Cu atât mai condamnabil apare rolul speculanților durerii care din aceasta își fac o sursă de venituri.

E drept de cele mai multe ori aceștia nu reușesc decât să-și asigure o biată existență de azi pe mâine. Dar faptul că acesta nu constitue o circumstanță atenuantă pentru tot felul de Sidelovschii cari trebuesc sancționați de câte ori apar la lumina zilei din anonimatul în mediul căruia activează.

Inșelătoria Anei Sidelovschi s'a cunoscut după luni de zile când d-na Șeidevant și-a dat seama că a căzut în cursă.

Victima a căutat să-și recapete obiectele date.

Sidlovschi însă sub diferite pretexte a refuzat să le restitue.

D-na Șeidevant a reclamat cazul poliției care a făcu cercetările necesare și dresând actele cuvenite de trimitere în judecată a numitei Ana Sidlovschi.

PROBLEMA STRANDULUI BIVOL

In anii trecuți, un loc de recreiare pentru publicul din orașul nostru îl constituia Strandul Bivol. Așezat lângă gara centrală și la câteva sute de metri de tramvai, strandul era neîncăpător pentru sutele de vizitatori cari veneau zilnic să se recreeze. Având o suprafață de câteva hectare acest așezământ de odihnă era înzestrat cu toate instalațiile necesare ca și strandurile moderne din celelalte orașe mari.

Pe lângă bazinul de înot, complet asfaltat și având diferite adâncimi pentru a permite accesul atât al copiilor mici cât și a înotătorilor doritori de adâncimi mai mari, strandul mai avea duș-uri, cca 160 de cabine, plajă cu nisip din abundență, aparate de gimnastică, teren de Volley-ball, un bufet bine asortat corespunzând în totul cerințelor populației din Chișinău.

In fiecare an, deîndată ce căldurile deveneau insuportabile, tot tineretul orașului nostru și aceia ale căror ocupații erau de așa natură încât le permiteau repaus de câteva ore, găseau la strand cel mai potrivit loc de recreiere și distracție. Sporturile nautice erau încurajate iar de ziua apelor aveau loc serbări grandioase.

Odată cu răpirea Basarabiei de către bestiile roșii, strandul a trecut sub administrația sovieticilor care nu aveau niciun interes să-l îngrijească, așa cum făcea proprietarul strandului. După cucerirea Basarabiei de către viteaza armată română, Chișinăul a fost găsit într'o stare deplorabilă. Strandul a fost uitat și încetul cu încetul a început să se distrugă.

Din cauza lipsei de lemne gardul care-l împrejmuia împreună cu cele 160 de cabine a fost întrebuințat de populația de prin partea locului pentru combustibil.

Pe locurile unde înainte era plaja, acum cresc buruenile din abundență și pasc vacile, caii, oile, etc. Bazinul este într'o stare de murdărie de nedescris și în starea actuală acest bazin constitue un focar de infecție, amenințând să se distrugă complet dacă nu se va lua măsuri de reparație la timp. Mai târziu, acesta va necesita investiții mult mai mari și poate chiar imposibile de realizat.

Strandul este proprietatea lui Nicolae Bivol deportat de bolșevici, care are o fiică ce locuește în București.

Succesoarea deportatului nelocuind în Chișinău, se interesează foarte puțin sau deloc despre starea acestui așezământ.

Această atitudine se poate explica prin dezinteres, dar și prin lipsa de mijloace necesare pentru reparațiunile cerute de starea lucrurilor. Oricare ar fi explicația, rezultatul este starea actuală a strandului.

Ori strandul pentru Chișinău prezintă un interes mult mai mare decât o afacere personală.

Problema strandului este de interes general pentru locuitorii Municipiului Chișinău și trebue tratată ca atare.

Nu importă maniera cum se va soluționa problema proprietății și cine își va lua sarcina să suporte cheltuelile.

La urma urmei, chestiunea fiind de interes public această sarcină ar putea fi luată și de o autoritate publică pentru a tranșa într'un fel sau altul problema proprietății ținând seama de însemnătatea ei din punct de vedere general.

Dacă lucrurile ar fi fost tratate astfel dela început, strandul putea să fie gata din primăvară. S'ar fi putut face toate reparațiile necesare ca: îngrădirea, curățirea bazinului, aducerea nisipului, construirea cabinelor, etc.

Dacă s'ar fi făcut toate acestea, acum ei putea fi dat în folosința publicului, iar din încasările realizate s'ar fi putut acoperi cheltuelile de reparație și face alte îmbunătățiri.

Din sursă neoficială aflăm că „A. C. T."-ul s'ar fi interesat de închirierea acestui strand însă până acum nu s'a ajuns la nicio soluție.

V. B.

SPERIETOAREA

Englezii, văzând că nu pot înfrunta în Egipt înaintarea germană, au făcut apel la oastea egipteană, spre a o folosi așa cum au făcut cu cea australiană și neozeelandeză. Egiptul, știind că stăpânirea engleză trebuie să ia sfârșit în locurile unde oamenii se vor stăpâni în casa lor, a refuzat să lupte împotriva Germaniei, care, înaintând, declară că va respecta libertatea și independența țării dela gurile Nilului

Și se știe că făgăduelile Germaniei nu sunt ale Angliei.

In fața acestei situații, s'a produs o declarație foarte interesantă a insularilor, o amenințare la adresa Egiptului. Anume, că *Anglia va aduce pe pământul faraonilor armata sovietică să lupte cu germanii.*

Intâi, că această declarație e o jignire la adresa aliatului din răsărit de care Anglia face impresia că dispune ca de oamenii coloniilor sale africane.

Al doilea, că acest fapt nu l-ar face niciodată Anglia, deoarece sovieticii odată instalați în Egipt, adică la Suez, n'ar mai putea fi scoși de nici o forță, realizându și visul de a înconjura Dardanelele și Bosforul și de a ieși la sud, la golful Persic, ceea ce ar însemna aproape moartea Angliei în Orient.

Al treilea, sovieticii se găsesc azi în situația de a nu se putea ajuta pe ei înșiși, necum să vie în ajutorul englezilor ajunși la aman, deoarece nu mai găsesc alte popoare care să le servească de pavază și trebuie să dea singuri piept cu forța germană.

Faptul însă, că Anglia transmite Egiptului astfel de amenințări, ne desvăluie considerația sau mai bine zis desconsiderația pe care o are pentru armata sovietică. O socoate pur și simplu o sperietoare. Știe, că nu va putea fi adusă la Suez, dar, spre a forța pe egipteni să ia atitudine contra Germaniei, amenință cu aducerea acestor trupe de sălbatici care vor distruge totul în calea lor întocmai barbarilor de odinioară.

Iată cum este văzută armata sovietică la Londra: hoardă asiatică ce vine să calce tot ce au mai sfânt alte popoare, să îngenunche tradiția de viață a unor neamuri străine de neamul lor, să apuce și să nu mai dea nimic înapoi.

Sunt lucruri mărturisite prin amenințarea adresată Egiptului, fiindcă nimeni nu se sperie de ajutorul civilizației, ci toată lumea refuză sprijinul bestiei

Egiptul, conștient de situație, nu s'a intimidat de urletul albionului care se zbate în cleștele puterii germane, nici de „sprijinul" sovietic, deoarece vaetul armiei roșii în prăbușire pe Don, se aude pretutindeni pe glob.

„Sperietoarea" n'a prins.

Sovieticii e bine să știe însă cum sunt socotiți de „tovarășii" lor englezi și să nu-și facă tâmpita iluzie, că, învingători vreodată englezii, le-ar oferi cumva prietenia. Englezii au cel mai nemărginit dispreț pentru sovietici. Și pe drept cuvânt: canaliile se împrietenesc la rele, dar nu se stimează niciodată, fiindcă nu au ce-și prețui unul altuia.

Vulcan

Un nou magazin al Cooperativei „Nădejdea" din Chișinău

In linia progresului, cooperația din Basarabia, depune mari eforturi pentru sprijinirea comerțului, acolo unde negustorul evreu a dispărut și trebuie înlocuit prin activitatea comerțului românesc.

In aces scop, cooperativa „Nădejdea" din Chișinău de sub conducerea energicului cooperator d. Vlad Scurtu a deschis un nou magazin, anume de manufactură pe str. Mareșal Badoglio (Armeană) colț cu general Berthelot.

E regretabil însă că unii membri nu pra înțeleg rostul cooperației și în loc s'o sprijine și să înțeleagă greutățile cu car lucrează sabotează mișcarea prin diferite pretențiuni absurde ca aprovizionări peste cota legală cu zahăr și ulei.

Pentru cumpărarea mărfurilor e nevoie de mare capital mai ales la manufactură, sume pe care I. N. Coop-ul le acordă credit numai cooperativelor active, fiindcă numai din capitalul membrilor ar fi aproape imposibil comerțul.

ROMÂNIA LA A 23-A BIENNALĂ DE ARTĂ DIN VENEȚIA

Concursurile culturale și artistice dintre națiuni devin cu fiecare an ce trece, tot mai intense. Pe lângă numeroasele târguri de mostre cari și-au făcut tradiții mai în fiecare țară, pe lângă expozițiile ocazionale organizate de o țară în alte țări, precum și în afară de manifestările literare și artistice organizate pe calea undelor sau prin ajutorul revistelor, expozițiile internaționale de artă, constituesc astăzi principala cale de afirmare a posibilităților creatoare ale diferitelor națiuni.

Expoziția Biennală dela Veneția este, în acest sens, un exemplu strălucit. Tot ce cu mai frumos, mai original și mai reprezentativ națiunile europene în domeniul artei, se poate vedea aici, într'un concurs internațional dela care fiecare popor își câștigă un merit nou sau se înalță cu o treaptă mai sus pe scara valorilor.

Cea de a XXIII-a Biennală dela Veneția, de anul acesta este închinată în întregime plasticei, adică picturii și sculpturii. România are și de data aceasta un pavilion întreg în cadrul expoziției și valoarea artei noastre a putut fi încădodată pusă în evidență cu prilejul acestei manifestări. După primele relațiuni de presă și de critică primite până acum din Italia, arta romnâească modernă s'a bucurat de un succes deosebit, ea câștigându-și locul de sine stătător alături de arta țărilor cu tradiție înaintată în această privință. Pictura românească, așa cum a putut fi văzută la Veneția, este o artă plină de conținut care își pune probleme de compoziție, de stil și de culoare, în care se străvede limpede un zbucium interior și o mare putere de creație precum și o forță tânără, impetuoasă, de cucerire în domeniul artei. Ea stă, fără nici o rezervă, alături de pictura contimporană a celorlalte țări europene, pe care în unele cazuri le depășește atât prin vigoarea și prospețimea ei, cât și prin nivelul artistic superior în care este realizată.

Succesul pavilionului României de la Veneția se datorește în mare măsură și felului cum a fost organizat de către ministerul Propagandei Naționale. Făcând apel la toate muzeele mari din București, la colecționarii particulari precum și la artiștii înșiși, ca să dea fiecare concursul său la această importantă manifestare de peste hotare, ministerul Propagandei a întâlnit cea mai largă înțelegere din partea tuturor și a izbutit, prin aceasta să prezinte străinătății o imagine întregită și valoroasă a artei românești. Muzeul Simu, muzeul Toma Stelian, d. Zambaccian, d. prof. Gheorghiu, d. prof. N. Tabacovici, d. I. Irimescu, etc. împreună cu următorii artiști: Milița Petrașcu, Mac, Constantinescu, Th. Palady, Stork Bunescu, Jalea, St. Popescu, Eustațiu Stoenescu, Al. Călinescu, etc. etc. înțelegând marea operă de propagandă românească peste hotare, au împrumutat o parte din operele lor ministerului Propagandei, pentru organizarea pavilionului dela Veneția. Alcătuit din opere cari ilustrează arta noastră actuală, și înfățișate cu gust și pricepere vizitatorilor străini, operele expuse în pavilionul Biennalei dela Veneția constituesc cei mai buni pioni artistici românești în Italia și sunt, în acelaș timp, dovezile certe ale posibilităților noastre creatoare. Succesul României la Biennala dela Veneția este încă o afirmare de prestigiu a culturii noastre peste hotare.

A FOST FOTOGRAFIAT... CHIPUL IN CARE SE DESVOLTĂ INTELIGENȚA COPILULUI

Uluitoarea descoperire redată de revista italiană „Tempo" in limba română

Oricât de senzațională ne-ar părea această afirmație, ea constitue astăzi un fapt împlinit. Celebrul psiholog și pedagog italian Mario Musella prezintă în ultimul număr a revistei „Tempo" în limba română acest film al chipului în care se desvoltă inteligența copilului. Acest senzațional document de psihologie practică este însoțit de un text al experimentatorului.

Din restul bogatului sumar citâm următoarele articole și reportagii bogat ilustrate: Pregătirea premilitară a tineretului italian; Voluntarii tineretului italian al Lictoriului au arătat la Bir El Gobi valoarea educației primite; Cum este pregătit viitorul lucrător italian; Un mare Comandament: îngrijirea sănătății tinerilor italieni; Pe bordul unui Mas în misiune de război; Recolta de bumbac dela Littoria (cu numeroase fotografii în culori) Amintiri dela mânăstire; Bengazi.

Clouul acestui număr îl constitue schița celebrului scriitor italian Antonio Baldini: Lectură în pragul morții. Giovanni Ansaldo semnează un interesant articol intitulat „Perspective de vară", în care face o dare de seamă asupra situației actuale.

NOBLEȚEA ȘI DÂRZENIA POPORULUI ROMÂN L'AU AJUTAT SĂ INFRUNTE ȘI SĂ BIRUIASCĂ TOATE VITREGIILE VREMII

Bine cunoscutul prieten al țării noastre, ziaristul Vittorio Mantelli scrie, în ultimul număr al lui „Giornale di Dalmazia" din Zara, un interesant articol intitulat: „România pe făgașul Romei".

„Mândria obârșiei romane — scrie autorul articolului — a întărit conștiința poporului românesc de a fi zăgazul spre Răsărit de-a-lungul une istorii plină de dureri, de suferințe, dar luminată din când în când de clipe însorite. Mihai Viteazul și Ștefan cel Mare au făcut nețărmurit de mult pentru România, iar poporul românesc a făcut din această măreție comoara sa spirituală, dacă ne gândim la puternicul simțământ de naționalism care s'a afirmat și acum de curând. Puternicul popor de țărani al României, care cu o rară frumusețe, zugrăvește și cântă în minunate cântece, viața și moartea, bucuria și durerea, este acelaș popor pe care destinul l-a așezat ca stăvilar în fața tuturor invaziilor asiatice, întru apărarea valorilor spirituale ale Romei și Creștinismului. Pământul românesc este tot atât de bogat după cum este și poporul său în noblețe și dârzenie, însușiri care i-au dat puterea de a înfrunta și birui toate vitregiile vremii".

„ITALIA ESTE TEMELIA ȘI SPRIJINUL EUROPEI"

Scrie marele Gonzague de Reynold

„Opera Romei — scrie marele Gonzague de Reynold în ultimul număr al revistei „Le mois suisse" — este mai vie ca oricând. Această operă nu este numai unificarea Italiei, ea înseamnă formarea Italiei. Oricât de împărțită a fost Italia în trecut, sufletul italian a fost însă totdeauna unul. Latinizând Italia, Roma i-a dat putința de a avea o singură limbă, deci o singură gândire și un fel de a gândi comun. Iată ce a făcut Roma. Ea a făcut acest lucru în condiții mai grele decât vor fi cele ale Risorgimentului. In timpul Risorgimentului, Italia avea limba sa, un suflet al său, puternic și viu. In vremea Romei ea nu avea aceste două lucruri, și trebuia, deci să-i fie date. Acest lucru s'a făcut încet, cu greu, acest lucru s'a făcut fără ca Roma însăși să-și dea seama. Trebue să lu- [illegible] *-ei. Unitatea Italiei n'ar fi fost posibilă fără marile amintiri ale unității romane. Acest fapt datorită unei elite, care a păstrat din veac în veac, până în secolul XIX-lea, amintirea Romei și sensul roman, nostalgia acestei unități și voința de a reclădi. Astfel avem astăzi din nou o putere italiană, care din nou a devenit o putere imperială. Intre Mussolini și Facism și primele eforturi ale Republicii romane există o legătură istorică neîntreruptă. Ea, uneori, a trecut în umbră dar, niciodată, nu a încetat să fie. Chiar dacă opera s'a mărginit în a face Italia așa cum a făcut o, Roma a contribuit în chip puternic la putința nașterii și întemeierii civilizații europene. O Europă fără Italia, fără civilizația italiană, ceva de neconceput, pentrucă teme-* [illegible] *Europei este Italia".*

UN CELEBRU SAVANT ITALIAN A IZBUTIT SĂ VINDECE NEBUNIA

de Prof. G. ALBEȘTI

Electroșocul are o poveste ce ne aduce aminte de zicătoarea populară „cui pe cui se scoate". Electroșocul produce o serie de convulsii epileptice, astfel încât un ziarist amator de titluri sintetice și senzaționale ar putea să aleagă pentru acest articol și titlul de „Epilepsia împotriva nebuniei". Povestea electroșocului este simplă: creatorul ei celebrul savant psihiatru italian Ugo Cerletti, director al Clinicii de Boale nervoase și mintale dela Universitatea din Roma, studia de mai mulți ani efectul descărcărilor electrice asupra sistemului nervos.

După cum se știe curentul electric, de o anumită tensiune, este întrebuințat în America pentru executarea condamnaților la moarte. Scaunul electric are un mecanism care fixează condamnatul de mâini și de picioare. Moartea survine din pricina paraliziei cardiace. Pentru a se ucide anumite animale este de asemeni întrebuințat curentul electric. Cerletti a avut prilejul să asiste la uciderea porcilor prin aplicarea pe capul animalului a unei căști care are un vârf ascuțit prin care este trecut curentul. Porcii sunt curentați dar nu mor din pricina șocului; ei sunt numai paralizați pentru o clipă cum a putut constata savantul Cerletti. In timpul acestei trecătoare paralizii, cuțitul măcelarului face restul. Dovada că curentul nu ucide animalele, ne este dat de faptul că porcul, care pentru o anumită rațiune nu este ucis de șoc, își revine și începe să guițe după câteva minute. Ar fi prea complicat ca să expunem aci detaliile cercetărilor menite să stabilească care este tensiunea limită dela care începe primejdia de moarte și care este doza sau durata maximă a trecerii curentului. Este de ajuns să spunem că un curent nu mai mare de 150 volți trece ocolind inima, iar în organismul omenesc nu lasă urme fatale, ci numai provoacă un atac epileptic. Acest atac are o reacție grandioasă maximă, din partea sistemului nervos, care este cu totul sensibil la un stimul ca curentul electric. Odată asigurat că curentul electric nu este vătămător când este provocat în condițiunile mai sus amintite, Cerletti a făcut prima experiență asupra omului. Poliția din Roma găsise pe stradă în luna Aprilie 1938, un om care nu-și mai aducea aminte de numele său și nici de domiciliu. Internat în clinica lui Cerletti, acesta în ciuda tuturor încercărilor și experiențelor nu a putut să-și recapete memoria. S'a hotărît atunci să i se facă un electroșoc.

La prima descărcare electrică, necunoscutul nu a reacționat, nu a pierdut cunoștința. Ba mai mult, într'o curată italienească a spus: „Nu mai vreau alta, care să mă ucidă". Oricine ar fi renunțat la experiență după acest semn de pesimism și de rea urare. Cerletti, sigur de el, a continuat experiența. Ca o urmare a avut la subiect un acces tipic de epilepsie cu o deplină inconștiență. După ce necunoscutul și-a revenit, și-a amintit de numele său, de adresă și de o mulțime de lucruri care-l priveau; întors acasă, și-a reluat activitatea în chip normal.

Necunoscutul era un schizofrenic, cu alte cuvinte, un dement „precoce" sau mai bine spus atins de demență precoce. Acest rezultat a avut o mare însemnătate și de atunci a fost adeptat electroșocul în Italia și străinătate în sute și sute de cazuri. Aci trebue să amintim că și înainte fuseseră făcute încercări pentru a se obține un șoc binefăcător împotriva schizofreniei sau demenței precoce; dar era vorba numai de niște metode periculoase care și ele dau convulsii dar printr'un mecanism diferit și mai brutal. Aceste metode sunt acelea insulinice (este știut că insulina, leacul diabetului, dă, administrat în mari doze, convulsii), și cel cardiazolic, la baza căreia șade injecția cu un puternic medicament cardiac, Cardiazolul.

Experiențele unui medic elvețian

Electroșocul, metodă italiană, nu este numai cea mai puțin vătămătoare din aceste metode, amândouă străine, ci cea mai rodnică, din punct de vedere al rezultatelor. De curând, după ce savantul Cerletti a primit din America și din Japonia confirmarea tratamentului său, a fost ales în Academia Regală „dei lincei" care i-a și acordat premiul suma de 50 mii lire.

Să examinăm acum mecanismul profund al metodei Cerletti și însemnătatea aplicațiilor ei. Pierderea conștiinței, element foarte important, mai mult chiar caracteristic al adevăratului acces epileptic, își găsește explicația sa în influențe care se exercită într'o anumită parte a creierului: în „diencefal". In „dioncefal" se află centrul care dă loc la descărcarea epileptică, așa numitul „centru epileptigen". Accesul epileptic este, pentru a spune așa, prezent, ca reacție, în fiecare creer. Prin stimulul electric este făcută evidența și manifest prin convulsiile tipice. Mult mai complicată este explicația dece accesul epileptic provocat acționează asupra reducerii unor simptome sau a tuturor simptomelor boalelor mintale. Se pare (studiile sunt în plină desfășurare), că el restabilește „viabilitatea" cerebrală tulburată, coordonând asociațiile pierdute sau alterate.

Este demn de a fi notat faptul că pacientului nu-i rămâne în memorie nici o urmă a electroșocului. La deșteptare, după accesul epileptic provocat de electroșoc, pacienții rotesc ochii, într'o stare de somnolență. Adesea pacienții sunt „despersonalizați", nu-și amintesc dece și cum au fost aduși la clinică și dovedesc o stare de îngrijorare din pricina teamei de a nu-și recăpăta facultățile mintale. Unul din acești pacienți spunea: „simt că înnebunesc!". Aceasta era puterea cuceririi științifice, căci nebunul devenise lucid și se temea să nu înnebunească.

Un medic elvețian Berso, și-a provocat singur electroșocul. Când s'a deșteptat după accesul epileptic, a întrebat pe asistenții săi, cu mare mirare, ba chiar cu o mirare puțin iritată, dece stau în jurul său, și dece l'au târît în acest colț al clinicii lângă acest ciudat aparat.

Aplicațiile electroșocului sunt foarte promițătoare. Să ne amintim că dela o treime la două treimi din pensionarii spitalelor de nebuni, sunt adăpostiți aci pentrucă suferă de schizofrenie sau de frenoză maniaco-depresivă. In aceste două forme electroșocul își exercită acțiunea sa cea mai categorică. Este adevărat că electroșocul Cerletti reprezintă nu numai o descoperire științifică de mare valoare datorită luminei cu totul noui pe care o asvârle asupra mecanismului conștiinții și a fenomenului convulsiv de obârșie așa numită „centrală"; ci constitue și un mijloc puternic, nevătămător și foarte rodnic și în materie de asistență socială datorită vindecării atâtor bolnavi care apasă pe umerii familiilor lor și a întregii nații, din pricina condițiilor lor mintale.

Interesante constatări făcute de ziaristul Mac Millan în „Daily Herald"

„Evacuarea" Bir Hacheimului a fost o greșală, a spus Radio Cairo, după această înfrânegere engleză. Din punct de vedere militar, o astfel de declarație nu are nici o valoare, pentrucă este ș'iut că această fortăreață nu a fost părăsită de bună voie. Trupele italiene au dat aci lupte crâncene, iar apărătorii fortăreții nu au avut putința să aleagă, după cum n'au ales nici la Tobruk și nici aiurea. Afirmația postului de emisiune al Armatei a VIII-a engleză ne arată limpede cât de dezorientați sunt englezii. Dezorientare care — după cum observă pe bună dreptate ziarele elvețiene — mână pe englezi să se ocupe mai mult de urmările politice ale dezastrului din Libia decât de aflarea adevăratelor cauze și de măsurile ce trebuesc luate pentru a evita ca înfrângerile să se repete.

In acest timp americanii reproșează în chip fățiș (dela Washington cu Mac Millan și dela Boston prin „Boston Herald") aliaților lor lipsa necesarului *„spirit combativ"*. Aceasta este o declarație spontană și sinceră pe care nimic nu o poate dezice. Răul are rădăcini mult mai adânci decât acela contat la Bir Hacheim. El trebue căutat în inferioritatea cu prisosință dovedită pe câmpul de bătălie de comandamentul și de trupele lui Ritchie și, mai cu seamă, în armamentul lor deficient. Astăzi nimeni nu mai laudă faimoasele tancuri americane și teribilele tunuri anticar de 25 de libre. Au fost din acela care nu s'au dat înapoi nici dela a mărturisi că — în ciuda exageratelor afirmații ale presei anglo-americane — materialul trimis în Libia este în mică cantitate și de calitate inferioară. De calitate inferioară pentrucă, dupe cum nu se improvizează comandanții, cum au fost creați din nimic Mac Arthur și Mac Naughton, nu se poate crea de o dată o industrie de război cu adevărat potrivită scopului. In mică cantitate pentrucă cele 14 mii de mile pe care navele anglo-saxone trebue să le parcurgă pentru a ajunge la Suez, fac ca aprovizionările să sosească foarte târziu. Iată deci cum adevărul ese încet, încet la iveală.

Dar a foost nevoe de vreme îndelungată pentruca adversarii Axei să declare că din pricina italienilor nimeni nu mai poate trece prin Mediterana. Le-a trebuit dezastrul dela Bir Hacheim pentru ca să putem auzi dela Mac Millan că italienii sunt admirabili luptători și să citim în „Daily Herald" de vitejiile diviziilor „Ariete" și „Trieste" dela Tobruk. Era oare nevoe ca Ritchie să fie bătut atât de rău pentru ca să le vie mintea la cap englezilor și americanilor? Ar fi fost mult mai înțelept din partea Guvernului englez și cel american să renunțe la metodele tâmpe de propagandă pe care le-a adoptat, metode care nu mai înșală pe nimeni și de multe ori sunt săbii cu două tăișuri. Dacă această propagand ar fi înfățișat ascultătorilor ei modalitățile pe care le-a întrebuințat Comandamentul italian pentru a face să cadă Tobrukul (printr'o pregătire executată de avioanele italiene, în loc de artilerie căreia i-a revenit rolul de a însoți infanteria) nu ar exista astăzi nici un englez care să aibă astăzi semne de întrebare în minte, ce-l copleșesc. Cu toții ar înțelege foarte ușor că comunicatele lui Richard Dimbley erau inventate în întregime și că împotriva armatelor italiene englezii nu mai pot face nimic și cu atât mai puțin improviza.

PREGĂTIREA ȘI TEMEIURILE ECONOMICE ALE ACESTUI RĂZBOI

Profesorul Fontana-Russo dela Universitatea din Roma a tipărit o nouă și interesantă lucrare: „Preparazione e condotta economica della guerra" (Cremonese, Roma, 303 p.). In această lucrare autorul examinează toate aspectele economice ale acestui conflict în raport cu factorii politici, pe care ilustrul profesor îi analizează numai sub raportul influenței lor reciproce. Am avut în țările Axei o pregătire economică internă (autarhia, conturile de producție, prețurile, etc.) și o pregătire internațională (tratate de comerț, compensații clearings, etc.). Pe de altă parte pregătirea alimentară, monetară a transporturilor, a materiilor prime, etc. adusă cu grijă la bună îndeplinire, a fost verificată prin actualul război, și în acestuj examen ne-a dovedit cât de eficace a contribuit la victoriile italo-germane. Anglia, însă, încrezătoare până la orbire în puterea banului, a neglijat toate celelalte aspecte ale pregătirii economice, și aceasta nu a fost ultima cauză a zgomotoaselor sale înfrângeri. Aurul adunat de anglo-saxoni și de Franța nu a slujit la nimic, căci nici n'a economisit și nici n'a întârziat necazurile acestor popoare. Italia și Germania, sărace în aur, mai mult chiar lipsite de aur, n'au ezitat, cunoscând această situație, și nici n'au fost împiedecate dela atâtea biruințe ca și dela victoria finală. Toate acestea autorul ni le arată la lumina orânduirilor interne și a faptelor, fapte cari ne-au dovedit că blocada organizată de englezi era fatal sortită falimentului.

După ce a remorcat la carul său, Franța, Belgia, Olanda, Norvegia și după ce le-a pricinuit ruina, Anglia s'a adresat Statelor Unite. Cu totul instructiv este examenul psihologic pe care autorul îl face cu privire la temperamentul celor doi oameni cari au negociat alianța anglo-americană: Churchill și Roosevelt. Defectele, nivelul intelectual și politic, megalomania acestor oameni se răsfrâng asupra naturii alianței care poartă germenii falimentului. Marea Britanie este pe cale de a târî la completă ruină nu numai imperiul său, dar și jumătate din lume. Axa se dovedește tot mai vie și mai puternică, tot mai biruitoare pretutindeni.

TRATAMENTUL JURIDIC ȘI ECONOMIC AL FUNCȚIONARILOR PUBLICI ITALIENI MOBILIZAȚI

Asociația Național Fascistă a funcționarilor publici a început publicarea unei colecții de caete, având ca scop de a lumina și informa pe membrii ei asupra chestiunilor de interes general în ceea ce privește orânduirea administrativă. Astfel, zilele trecute a apărut primul caet din această serie: „Tratamentul juridic și economic al funcționarilor publici mobilizați". Acest caet, care este în realitate un manual în octav de 168 pagini, cuprinde expunerea coordonată și ilustrată a diferitelor norme de lege și regulamente în vigoare, precum și la alocațiile stabilite în favoarea personalului mobilizat. Textul, care cuprinde cel mai recent decret al Ducelui din Decembrie 1941, este completat de tabele sinoptice și de indice amănunțite: alfabetic, pe materie și legislație.

INDUSTRIA MECANICĂ ITALIANĂ

Propășirea industriei mecanice italiene a avut o urmare fericită și pe tărâmul teoretic și studiilor de specialitate. Cercetătorii din acest domeniu s'au înmulțit iar oamenii de știință pură au pășit și în domeniul studiilor cu caracter practic. De aci s'a născut o întreagă și covârșitoare de interesantă literatură de tratate, precisuri și periodice. Printre aceste periodice se deosebește „Industria mecanica", organul Federației naționale Fasciste a industriașilor din domeniul mecanicei. Fiecare număr al acestei reviste aduce o seamă de studii capitale pentru literatura de specialitate, datorite celor mai de seamă oameni de știință și ingineri italieni.

SUPREMAȚIA AERIANĂ A AXEI

Gravitatea situației Angliei în Africa de nord, este dovedită de faptul că, mai mult de jumătate din coasta dintre Sollum și Alexandria, se află în mâinile forțelor Axei. Această adâncă pătrundere a trupelor italo-germane pe teritoriul egiptean și ritmul accelerat al înaintării lor, sunt dovada evidentă a însemnătății dezastrului suferit de forțele britanice. Nu mai puțin gravă este situația maritimă a Marei Britanii în sectorul Mediteranei. Flota engleză, nu numai că n'a fost în stare să facă nimic pentru rezistența britanică la Tobruk, dar n'a putut nici măcar să salveze un singur om și un singur tun din această fortăreață. Navele britanice dându-și seama — mai ales după ultimile lovituri primite — că nu mai pot încerca nimic față de supremația marinei italene, acum nu se mai arată.

In ceeace privește operațiile terestre, propaganda engleză nu mai are motive de exploatat în favoarea sa. Dezastrul armatei a VIII-a engleză cu pierderea a sute de tancuri și tunuri, cucerirea teritoriilor egiptene de către forțele Axei, sunt elemente destule pentru a închide gura propagandiștilor din Londra. In ceeace privește apoi operațiile maritime, sunt pierderile grave suferite de flota engleză și starea ei aproape de totală ineficientă care mărturisesc asupra situației reale. Propaganda engleză s'a refugiat după un paravan de argumente pe care le crede incontrolabile și încearcă zadarnic să se laude cu o pretinsă supremație aeriană engleză în Mediterană. Este destul să amintim că R. A. F.-ul a fost aproape cu totul absent de pe cerul Marmaricei în luptele din urmă. Dar ceeace este mai rău, e că R. A. F.-ul a fost absent și în timpul luptelor care au dus la cucerirea Bir Hacheimului. Comandantul acestei fortărețe înainte de a se preda, a lansat prin radio un mesagiu plin de invective împotriva comandamentului R. A. F.-ului care nu a răspuns insistențelor și disperatelor apelari adresate de asediați. După ce a lansat acest mesagiu, interceptat și de posturile de radio italiene, trupele dela Bir Hocheim au înălțat drapelul alb.

Motivul pentru care R. A. F.-ul a fost atât de prudent, este pentru că aviatorii englezi știu foarte bine că de fiecare aparat pe care ei izbutesc să-l doboare, trei aparate de ale lor sunt distruse, cum ne-o dovedesc datele statistice ale ultimelor lupte. Succesele aviației Axei sunt în primul rând datorate spiritului războinic și înaltelor însușiri ale piloților, iar în al doilea rând perfecției și superiorității aparatelor. Sunt adaptate deci acelorași factori, care au asigurat recentele victorii pe pământ și pe mare împotriva Angliei.

CUCERIREA SEVASTOPOLULUI IN FILM

Ediția specială a jurnalului sonor O. N. C.

Oficiul Național Cinematografic, acest activ și valoros organ al Ministerului Propagandei Naționale, cu concursul reporterilor P. P., reprezintă de câteva zile la cinematografele din Capitală, o ediție specială a jurnalului său sonor de război, închinată „Cuceririi Sevastopolului".

Filmul, care are lungimea unui jurnal obișnuit, cuprinde în întregime numai scene de război înregistrate în primele linii de luptă. Curajul operatorilor noștri, Căpitan Pantu și caporal T. R. Alexandru Simonov, reporterul O. N. C., ne dă posibilitatea să fim martori la una din cele mai formidabile bătălii care a avut loc pe frontul de Răsărit.

Este un film documentar de o deosebită importanță, care prin imagini vii va păstra pentru eternitate pilda vitejiei românești. Va fi un document de o pildă, nu numai pentru generațiile viitoare, ci și pentru istoricul român și străin, care va înregistra în cartea istoriei universale, a doua cădere a celei mai întărite cetăți din lume.

Fuehrerul Adolf Hitler ne-a făcut înalta cinste de a ne da prilejul să luăm parte la cucerirea inexpugnabilei cetăți a Sevastopolului. Eroismul legendar al soldatului român s'a arătat demn de încrederea celui mai genial conducător de oști. Iar dacă eroicele fapte de arme ale osteanului moldovean și muntean, dela Rovine, dela Valea Albă sau Călugăreni s'au păstrat în filele îngălbenite ale cronicei, mândria vitejiei noastre din această epocă a istoriei, se va păstra pentru eternitate, prin imagini vii pe pelicula jurnalului sonor de război O. N. C. „Cucerirea Sevastopolului".

CORPORATISMUL IN LUMINA UNOR NOUI CERCETĂRI

Puțina literatură strict științifică asupra statului corporativ a determinat pe marele cercetător Luigi R. Lettieri, după cum aflăm din prefața scrisă la organicul și densul său volum: „Lo stato corporativo" (— linii generale și instituții juridice — Stamperia Reale, Roma, 240 p.), să se oprească pentru a observa drumul parcurs până acum, mai cu seamă în ultima vreme, de legislația fascistă în domeniul muncii și al economiei.

După o atentă și interesantă examinare a teoriilor care în diferite momente istorice s'au perindat în jurul doctrinei Statului, autorul întreprinde o vastă tratare asupra concepției Statului corporativ socotit în caracterele sale generale, și oprindu-și atenția asupra esenței juridice a noului Stat italian și asupra poziției sale speciale în Domeniul dreptului public. In partea a doua a cărții, autorul examinează cu acuta și adânca sa competență juridică diferitele și cele mai însemnate instituții întemeiate pe noua legislație în vederea ajungerii scopurilor Statului.

In apendicele închinat aspectelor politice ale Statului corporativ, autorul trece în revistă problemele mai importante cu privire la desvoltarea și la activitatea concretă a corporațiilor, cu privire specială asupra asumării principiului corporativ de noua ordine europeană. Lettieri, printr'o curajoasă limpezire, din noianul acestor probleme scoate soluții precise care îl îndrituesc să preconizeze realizarea integrală a Statului corporativ și pe tărâmul internațional. Nici o construcție nu ar putea răspunde nouii orânduiri europene decât această construcție juridică a geniului latin.

Clarificarea situației militare a dentiștilor practicieni

In vederea precizării situației la mobilizare, toți dentiștii practicieni vor trimite prin scrisoare recomandată, până la 10 August 1942, la Ministerul Apărării Naționale, Direcția Superioară Sanitară următoarele date:

1. Numele și Pronumele.
2. Locul și data nașterei (anul, ziua, luna).
3. Origina etnică
4. Unitatea în care face parte.
5. Adresa (Comuna, Județul, Strada și numărul).

PIERDERILE SUFERITE DE ENGLEZI
DUPĂ O LUNĂ ŞI JUMĂTATE DE LUPTĂ IN AFRICA DE NORD

După cum a declarat şi Churchill, englezii pregăteau împotriva Libiei o puternică ofensivă ce ar fi trebuit să înceapă pe la jumătatea lunii Iunie. Ofensiva începută la 7 Mai de trupele Axei a anticipat cu 15 zile pe aceea a englezilor, care au fost surprinşi. Acesta a fost primul rezultat al atacului deslănţuit de unităţile italiene şi germane. Şi cum în război acela care este surprins se găseşte în chip automat în condiţii materiale — dar mai cu seamă morale — de inferioritate, decurge de aci că toate pregătirile făcute de englezi nu au putut să dea un deplin randament. Surprinderea morală s'a putut vedea mai uşor şi a părut cu urmări mai grave, datorită faptului că englezii au subevaluat totdeauna posibilităţile trupelor Axei şi mai ales, ale acelora italiene. Ei socoteau că italo-germanii se aflau în foarte grave dificultăţi, mai cu seamă din pricina insuficienţei aprovizionărilor, consecinţă a blocadei realizată de marina britanică împotriva coastelor libice. Dar, cum ştie toată lumea, marina italiană, ajutată într'o oarecare măsură de submarinele germane şi de aviaţia Axei, a izbutit să facă să parvină în Libia toate cele necesare, nu numai pentru nevoile obişnuite, dar şi pentru pregătirea depozitelor speciale în vederea operaţiilor ofensive. Trupele britanice s'au apărat cu îndârjire, dar au fost nevoite să se retragă datorită elanului, vitejiei, rezistenţei şi capacităţii de manevră a trupelor Axei.

Este cunoscut mersul faptelor: Tobruk, atacat în zorii zilei de 20, la est de Corpul cuirasat german, cu toată massa forţelor sale, pe o linie foarte restrânsă de 5 km. şi de la vest de întreg Corpul cuirasat italian, tot pe un front restrâns; la revărsatul zorilor zilei următoare de 21, trimetea Comandamentului Corpului italian 20 parlamentari în vederea predării. Bardia a fost ocupată în vreme ce mai era în curs atacul asupra Tobrukului. Sollum, Halfaia-Sidi Omar au căzut în urma manevrei în ziua de 23. Marsa Matruh, brăzdat de transee foarte puternice, prin apărarea naturală şi cea făurită de oameni, atacat în dimineaţa zilei de 29 a fost cucerit în dimineaţa aceleiaş zile de Regimentul 7 Bersaglieri, — pătrunşi pe la vest — în acelaş timp cu trupele diviziei a 90-a germană care ataca pe la răsărit. In sfârşit, dealul dela Fuka, poziţiile dela El Daba, depăşite în ziua de 30, a îngăduit forţelor Axei să atace viguros linia El Alamein-Cuttara, unde comandamentul britanic a concentrat apărarea sa extremă, la 130 km. de Alexandria.

Să lăsăm la o parte acum aceea care ar putea să fie eventuala desfăşurare imediată sau apropiată a acestei ofensive şi să analizăm rezultatele obţinute de trupele Axei în primele 45 de zile. Lăsând la o parte pe cele cu caracter politic, ele pot fi rezumate astfel:

1) Inlăturarea primejdiei reprezentată — pentru Libia — de ofensiva britanică în curs de pregătire;

2) Cucerirea a circa 550 km. de teritoriu şi deci sporirea „limitelor strategice de siguranţă" spre răsăritul Libiei şi, ca o urmare, o apropiere de inima Egiptului, de Delta Nilului.

3) Enorma diminuare a puterii adversarului în Egipt în urma gravelor pierderi pricinuite (77 mii prizonieri, cărora trebue să le adăugăm morţii, dispăruţii, răniţii, bolnavii, etc.), ca şi din pricina pierderii numeroaselor fortărete (printre care Tobruck şi Marsa Matruh), a pierderii celor 30 de aeroporturi (printre care cele dela Tobruk, El Adem, Sidi Bezegh, Gambuth, Sidi Azeis, Anseat, Renastir, Bir El Crigat, Sollum, Sidi el Barrani, Marsa Matruh, Fuka, El Daba), a depozitelor şi magazilor, a instalaţiilor stradale, feroviare, hidrice, portuare, etc., pe care trupele Axei le-au folosit în manevra lor;

4) Pierderea a circa 600 km. de coastă mediterană cu porturile Tobruk, Bardia, Marsa Matruh, care fac mai uşoară şi mai expeditivă debarcarea aprovizionărilor venite din Italia şi care vor da o mai mare asistenţă, siguranţă şi sprijin navelor italiene de război, iar pe de altă parte, vor face tot mai grea navigaţia în Mediterană a navelor engleze, care se vor vedea izgonite la marginea de răsărit a Mediteranei;

5) Neputinţa de a utiliza practic baza navală dela Alexandria, unde flota engleză îşi avea cele mai largi posibilităţi de adăpost şi de alimentare şi care reprezenta în acest timp cea mai de seamă bază ofensivă împotriva Italiei în Mediterana răsăriteană;

6) O enormă diminuare a siguranţei pentru englezi în teritoriul egiptean. Toate mişcările lor strategice şi de intendenţă, toate sosirile de întăriri şi de aprovizionare pot fi acum controlate şi bătute de aviaţia Axei, căci cea mai mare parte a obiectivelor ei se află în raza de acţiune eficace a aparatelor de bombardament şi, pentru unele tipuri, şi a acelora de vânătoare italo-germane.

Col. Arturo Ferrara

Generalii germani Manstein, Kleist şi Ritter von Eberlein, decoraţi cu ordinul „Mihai Viteazul"

Prin Inaltul Decret Nr. 2029 din 16 Iulie 1942, s'a conferit Ordinul Militar „Mihai Viteazul", următorilor ofiţeri generali şi superiori din armata germană:

Ordinul militar „Mihai Viteazul" Clasa II-a

generalului de Armată Erich von Levinski von Manstein.

Ordinul militar „Mihai Viteazul" Clasa III-a

Generalului von Kleist, Locotenentului Colonel Ritter von Eberlein.

INFORMAŢII

SERVICIUL CENZURII PRESEI COMUNICĂ:

Pentru vina de a fi contravenit d'spoziţiunilor regimului legal de cenzură în vigoare s'a aplicat ziarului CURENTUL, sancţiunea unui sever avertisment public.

La ministerul agriculturii şi domeniilor — direcţia silvică — se ţine concurs la data de 10 August 1942, orele 10, pentru ocuparea prin numire a 27 posturi de ingineri silvici, vacante în bugetul direcţiei silvice şi direcţiei pădurilor persoanelor juridice, serviciile centrale şi exterioare.

DELA CAIUS IULIUS CAEZAR LA BENITO MUSSOLINI
(Urmare din pagina I-a)

necat al Romei eterne, apare spre a aduce lumină şi încredere deplină, omul providenţial al nouei istorii moderne italiene: Ducele Benito Mussolini, **marea şi unica figură naţională a Italiei dela Caius Iulius Caezar, fluturând steagul celei mai mari biruinţe naţionale italiene:** Fascismul. **Aceasta înseamna o nouă ordine socială a vieţii interne, o tumultoasă biruinţă a geniului latin, creator şi activ.**

Fascismul nu e altceva decât latinitatea cezariană ridicată la rangul celei mai mari arte de politică socială.

Benito Mussolini s'a înscris ca cel mai mare reformator social, modern, pe care l-a produs poporul şi Istoria Italiei.

Intre Caius Iulius Caezar şi Ducele Benito Mussolini e aceeaşi asemănare de forţă, e aceeaşi identitate de voinţă şi de acţiune. Imperiul Roman cu Italia Fascistă se confundă pe toate planurile sociale. E o revenire în totul la tradiţia milenară a poporului italian, al cărui centru motor rămâne aceiaşi latinitate etern creatoare.

Trăsăturile lor de caracter se suprapun până la identitatea perfectă şi absolută.

Imperiul Roman Cezarian şi Italia Fascistă Mussoliniană **fac un tot organic, în acelaş suflu de mari purităţi rasiale ale Romei creatoare de valori, de caractere şi de abnegaţie socială,** radiatoare de spiritualitate.

Pentru Europa civilizatoare: Europa de mâine: Caius Iulius Caezar şi Ducele Benitto Mussolini rămân ca două puncte cardinale ale marilor reforme sociale prin existenţa lumii de totdeauna: Roma eternă — Roma Latină. Roma Cezarică Fascistă.

Theodor Vlădescu

DUCELE BENITO MUSSOLINI IMPLINEŞTE 59 ANI

BERLIN, 28 (Rador). — Cea de a 59-a aniversare a lui Benito Mussolini, Miercuri 26 Iulie, este întâmpinată cu cea mai vie simpatie de către poporul german.

Cu acest [illegible] în cercurile politice din Berlin, întreaga importanţă a personalităţii omului de stat şi a şefului de guvern ce nutreşte o vie şi strânsă amiciţie pentru Germania, precum şi comunitatea de soartă ce uneşte cele două popoare, a cărei colaborare formează temelia Europei Noui. Această colaborare este, se declară la Berlin, rodnică în toate domeniile, căci ea este aceea a două naţiuni ce se completează în totul.

In aceste condiţii este imposibil să se delimiteze, cum încearcă fără încetare să o facă adversarii noştri, contribuţia fiecăruia dintre cei doi parteneri ai Axei la războiul în curs. Trupe italiene luptă în Rusia trupe germane în Africa. Este inutil să se precizeze mai mult interdependenţa celor două puteri şi faptul că fiecare din ele este indispensabilă celeilalte.

Ducele şi Fuehrerul sunt cele două mari figuri centrale ale acestui sistem de front spiritual, militar şi economic comun, ce se întinde dela Capul Nord până în Africa.

Revoluţionarul, reînnoitorul şi omul de stat care este Mussolini este, se mai declară în sfârşit la Berlin, o figură de o atare măreţie istorică el este atât de unic încât cu prilejul celei de a 59-a a sa aniversare, gândul poporului german recunoscător şi plin de admiraţie se îndreaptă spre el.

ROLUL ITALIEI IN SPAŢIUL DUNĂREAN

Ziarul german „Donau Zeitung" publică un editorial intitulat „Italia în spaţiul dunărean". Autorul articolului, după ce a amintit că Italia este o putere mediteraneană, spune că nu este uşor să poţi defini spaţiul mediteranean. El nu poate să se limiteze numai la mare tot astfel după cum, în Peninsula balcanică conceptul geografic nu poate fi de ajuns pentru a defini spaţiul dunărean. Tările dunărene continentale diferă de Italia, care, are cu precădere un caracter maritim. Acest lucru explică cum, încă înainte de unire, desvoltarea puterii poporului italian se extindea spre Dalmaţia. Din această pricină, actuala acţiune a Italiei spre coasta răsăriteană a Adriaticei păşeşte pe urme foarte vechi, iar situaţia Peninsulei, ce se înfăţişează ca un cheiu în Mediterană, nu poate înzădui o viaţă împăcuită decât cu preţul jugului străin care a fost multă vreme destinul Italiei. Italia trebue să trăiască, deci, înarmată şi, devenită mare putere, a avut armele dela Fascism. Situaţia ei este asemănătoare cu aceia a Germaniei. Anglia, care se răteşte pe insula ei, şi Spania care are spatele apărat, sunt într'o situaţie diferită; Italia, însă, are nevoe de spaţiul său vital. Italia trebue să aibă spatele liber pentru a nu fi obligată să facă de sentinelă şi în Marea Adriatică. Expansiunea spre coasta opusă este deci mai puternică decât spre Apus.

După ce a arătat dificultăţile geografice ale frontarilor terestre ale Italiei dela răsărit, autorul editorialului afirmă că teritoriile câştigate de Italia şi de Germania în această zonă au dus la un acord între aceste două naţii. Italia priveşte acum ca dela o fereastră deschisă spre regiunea Dunării. Trecând în revistă apoi istoria ţărilor dunărene, ziaristul german afirmă că astăzi colaborarea este necesară. O posibilitate de rodnică desvoltare este oferită astăzi statelor din Europa Centrală nu numai de colaborarea cu Germania, ci şi cu Italia. Desvoltările acordului dintre marile unităţi politice, Germania, Italia şi Europa sud-orientală, merg şi mai departe. Prezenţa atât de însemnată a trupelor italiene pe frontul răsăritean înseamnă strânsa comunitate de acţiune cum şi prezenţa efectivă a Italiei în Bazinul Dunărean.

REZULTATELE OBŢINUTE DE AVIAŢIA ITALIANĂ IN PRIMII DOI ANI DE RĂZBOI

Acţiuni de război efectuate, 70.050.
Numărul bombelor lansate(fără cele incendiare) 344.614.
Ore de sbor înfăptuite 298.557.
Avioane sigur distruse în luptă 1.280.
Aparate sigur distruse la sol 449.
Aparate sigur distruse de antiaeriană 784.
Aparate, probabil distruse în luptă 518
Aparate probabil distruse la sol 275.
Aparate probabil distruse de antiaeriană 16.
Nave de război scufundate cu bombe sau torpile 34.
Nave de război avariate cu bombe sau torpile 151.
Nave de comerţ scufundate cu bombe sau torpile 72.
Nave de comerţ avariate cu bombe sau torpile 81.

Activitatea transporturilor aeriene

Curse înfăptuite 37.452.
Chilometri de zbor 28.810.414.
Persoane transportate 345.975.
Material transportat (Kgr.) 23.726.419.

SOCOTELILE GREŞITE ALE LUI TIMOŞCENKO

BERLIN, 29 (UTA). — Ordinul dat de Timoşenko la începutul ofensivei germane, în sensul că trupele sale să folosească un sistem de apărare elastic, era, fără îndoială, rodul experienţelor făcute de mareşalul sovietic în cursul campaniei germane din 1941. Conducerea sovietică a învăţat câte ceva din arta militară germană, dar nu a ştiut să asimileze ce a învăţat. Eşecul de acum al metodei folosite de mareşalul Timoşenko reiese limpede din următoarele indicaţii:

Inceputul ofensivei germane, pe linia de front, între Kursk şi Harkov, a constat din intrarea a două puternice grupuri germane blindate: Inamicul a încercat, în primul moment, să reziste acestei înaintări, pe Oskol. După ce însă, liniile sale de rezistenţă de pe Oskol au fost străpunse, el s'a retras aci, în direcţia Donului. Urmarea a fost că formaţiile blindate germane nu au alcătuit aci o pungă, dar au urmărit pe inamic fără răgaz, până la Don.

E limpede că, încercând să imite stilul de luptă german, dela Harkov, din primăvara când sovieticii au pierdut trei armate, mareşalul Timoşenko a înţeles să-şi retragă frontul în faţa înaintării germane, să lase forţele germane să lovească în gol şi apoi, cu formaţiile sale blindate, să atace şi să taie legăturile din spate ale formaţiilor germane înaintate. Rezultatul acestui plan strategic al lui Timoşenko a fost dezastruos pentru el, căci retragerea s'a transformat într'o urmărire, pe care nu a mai putut-o opri. Mareşalul sovietic nu a făcut altceva, în strategia şi tactica sa, decât să deschidă singur poarta pe unde aveau să pătrundă forţele atacatoare.

SPRE O IMINENTĂ CRIZĂ POLITICĂ IN ANGLIA
Neînţelegeri grave între englezi şi americani cu privire la al doilea front

GENEVA, 29 (Tel. Part). — Corespondentul din New-York al ziarului „Daily Telegraph" anunţă că un funcţionar britanic al Ministerului Economiei de Războiu, a declarat Duminica trecută sosind la New-York, că în Anglia nu se înţelege prin cuvântul „al doilea front" acelaş lucru ca în Statele Unite.

După concepţia britanică, există de pe acum trei fronturi, atacurile aeriene contra continentului european constituind cel de al doilea front.

Pe de altă parte, corespondenţii din Londra ai ziarelor suedeze au anunţat Luni după amiază, în legătură cu necontenita cerere din Anglia pentru creiarea unui al doilea front, că simptomele unei crize politice britanice sunt evidente şi în creştere.

Corespondentul lui *Goteborgs Handels* scrie că se pregăteşte o criză serioasă şi că va izbucni cu siguranţă în cel mult câteva luni, dacă nu vor avea loc evenimente decisive. Corespondentul adaugă că în fiecare zi există indicii noui care subliniază acest fapt. El citează, în această privinţă, sublinierile ziarului *News Chronicle*, care declară că chestiunea unui al doilea front nu trebue văzută numai din punct de vedere militar, şi că pasivitatea anglo-saxonă va avea un efect prost asupra mentalităţii sovietice şi asupra relaţiilor viitoare dintre U. R. S. S. şi Marea Britanie.

Corespondentul suedez atrage atenţia, că un simptom al acestor dificultăţi politice este faptul formării unui nou partid de opoziţie care se intitulează: „Commonwealth". La inaugurarea acestui nou partid erau de faţă peste 100 de delegaţi din diferitele grupuri de opoziţie, printre care şi 30 pralamentari, reprezentanţi ai Partidului Muncii.

Parlamentarul liberal şi publicistul Vernon Barteltt, care a vorbit la această adunare, a declarat că Marea Britanie se află astăzi într'o situaţie mai proastă decât după Dunkerque şi riscă foarte mult să piardă războiul.

„INTREPRINDEREA"
BIROUL TEHNIC DE INSTALAŢIUNI
DEPOZIT DE FIER VECHIU
CUMPAR orice FONTA, MAŞINI şi articole DISTRUSE
CUMPAR, ARAMA, ALAMA, PLUMB şi orice METALE NEFEROASE
TUBURI DE BETON, orice dimensiuni
HUMA de DOBROGEA pentru ZUGRAVELI şi TABACARI
Str. Mareşal Badoglio 82 (vis-a-vis de Magazinul SOCOFER)
Cu stimă. DUMITRU M. ISCRU

Locotenent Colonel
Dr. Stamatiu
ŞEFUL SPITALULUI MILITAR
a reluat consultaţiile
BOLI INTERNE, OPERAŢIUNI CHIRURGICALE ŞI FEMEI
operează şi particulari la Spitalul Militar contra taxe legale
Consultaţiuni 3—5 p. m.
STRADA GENERAL BROSTEANU 47
lângă Turnul de apă

„GEAMUL BASARABEAN"
I. BUGULESCU
Telefon 78 — Chişinău — I. G. Duca 36
aprovizionându-se direct din fabrici, vă oferă cu preţurile cele mai eftine ce desfid orice concurenţă: Articole de menaj, Porţelanuri, Sticlărie, Săpun de rufe şi toaletă, Vopsele *de provenienţă germană şi* Geamuri *de orice dimensiune şi grosime putând livra orice cantităţi* (605)

AVOCAT
MAIOR
Gheorghe T. Bonciu
fost Prim-Comisar Regal al Basarabiei
s'a mutat în str. Marele Voevod Mihai (f. str. Inzov) No. 13, Chişinău

Fabrica de sifoane
VASILE NAŞU
Str. I. C. Brătianu No. 39, colţ cu strada Mareşal Badoglio Telefon No. 585
CUMPĂRĂ STICLE GOALE DE 1 KILOGRAM ŞI 3/4 DE VIN ŞI STICLE DE SIFOANE
830

IAŞI, casă de vânzare, curte 1.000 m. p., instalaţie apă şi electrică. 440.000 lei. Strada Stroici 12 prin Eternitate.
Informaţiuni la d-na Macri, str. V. Conta 13.

DOCTOR
A. MELEŞCOV
consultă pentru:
BOLI INTERNE, DE PIELE, VENERICE, SIFILIS
între orele 8-10 dim., 1-2 şi 4-8 jum. p. m.
Chişinău, Str. General Berthelot 94
fostă str. Leovei 94, colţ cu str. Cuza Vodă

Cel mai bogat asortiment de:
GEAMANTANE, ARTICOLE MUZICALE, CÂNTECE MODERNE, JURNALE DE MODĂ
prezintă:
„ASTRA"
Chişinău, str Regele Carol I, No. 27, colţ cu str. Ştefan cel Mare (786)

DOCTOR
AL. FILOTI
Vechiu medic primar de spital
BOLI INTERNE, CHIRURGICALE ŞI DE FEMEI
OPERAŢII CHIRURGICALE
Consultaţii 10—1, 5—6
[illegible] Universităţii 15, colţ cu [illegible]

Birou de Notariat şi Avocatură
AVOCAT
CONSTANTIN STOENESCU
Căpitan în retragere
Procese militare, penale, civile, fiscale, pensii
Consultaţii: 4—6 p. m.
Chişinău str. I. C. Brătianu (fostă str. Podolscaia) 36 (754)

NICOLAE N. DUDUICA
Fost Procuror de Curte de Apel
AVOCAT
s'a mutat în strada General Berthelot No. 73, Chişinău
[illegible] p. m.

DOCTOR
E. Coşiţ-Fazlă
BOLI INTERNE
SPECIAL. BOLI DE PLĂMÂNI
Consult 9—11 şi 4—6 p. m.
Chişinău
Str. Cuza-Vodă No. 11
639

Dr. A. BLINOV
Consultaţii pentru
BOLI NERVOASE
şi ENDOCRINE (turburări ale glandelor cu secreţie internă şi a schimburilor nutritive)
SIFILIS
4—6 p. m.
CHIŞIANAU
Str. General Berthelot (Leovei) 50, colţ cu str Mihai Viteazu
661

HARALAMBIE MARCHETTI
AVOCAT
CHIŞINĂU
str. Iaşilor No. 40
Telefon 405

DOCTOR
Ioan Cruşoveanu
BOLI INTERNE, FEMEI, VENERICE şi SIFILIS
Consultaţii: 7—9 şi 1—8 p. m.
CHIŞINĂU
Str. Ştefan cel Mare Nr. 128
(Nr. 568)

AVOCAT
EUGENIA CRUŞEVAN
BIUROUL AVOCATURA şi NOTARIAT. PENSIUNI
Consultaţii ora 5 —7 p. m.
str. Mărăşti Nr. 2 (fost Vartolomei)
Chişinău (632)

DOCTOR
BUDESCU VLADIMIR
Boli venerice, sifilis şi interne
Consultaţii: orele 12 -2 şi 6—8 p. m.
CHIŞINĂU
str. Iaşilor No. 36

Doctor în Medicină
D. KOTSOVSKY
boli nervoase şi sexuale
Chişinău, str. Unirii 20
Consultaţii: orele 8-11 şi 5—7

MICA PUBLICITATE

CAUT fată în casă, preferabil dela ţară. Adresaţi: Chişinău, str. Mihai Viteazul 64. Colac. 842

MAGAZINUL „VULTURUL" Chişinău Str. Regele Carol I. 36, caută vânzător manufacturist. A se adresa zilnic între orele 8-13 şi 14-20, la magazin. 838

CAUT pentru închiriat în Chişinău un apartament compus din două camere, bucătărie, baie şi dependinţe. Este de dorit să fie în apropiere de str. Alexandru cel Bun colţ cu str. General Broşteanu sau str. Mihai Viteazul. Adresa la ziar.

Cele din urmă știri

UNIUNEA SOVIETICĂ AMENINȚATĂ DE RĂZBOIUL CIVIL

Colhozurile cuprinse de panică.-Detașamente de răsculați îngroașe rândurile Frontului Anti-stalinist

(Comunicatul radio-emițătorului clandestin „Pentru Rusia")

(Serviciul special al ziarului ‹Basarabia›)

HELSINKI, 29.— In toate colhozurile din imprejurimile Kuibîșev-ului s'a început predarea grâului la raioane, pentru achitarea normelor impuse de legile de războl. Grâul se strânge în așa fel ca fiecărui cetățean să nu-i rămână mai mult de 30 kgr. de pâine.

Pentru a putea strânge cât mai multe cantități de grâu necesar armatei roșii, comandamentul garnizoanei Kuibîșev, unde se află reședința guvernului sovietic și unde mai zilele trecute a fost o alarmă aeriană care a durat 3 ore, a fixat o cotă de 50 grame de pâine pe zi pentru fiecare locuitor al orașului. Prin această cotă nu numai că nu se satisface cea mai modestă nevoie a populației, dar se desființează orice pretențiuni ce ar mai avea populația asupra altor producte naturale, pe care dealtfel niciodată nimeni nu i le-a distribuit.

Concomitent cu aceasta, detașamente înarmate de partizani ai frontului anti-stalinist din Rusia Sovietică desfășoară un adevărat război civil în imprejurimile orașului Volsc. La marginea gării Sennoi un detașament de partizani a înconjurat un grup de N. C. V. D.-iști și i-au frânt în bătaie.

In gara Privoljscaia anti-staliniștii au pus mâna pe calea ferată pe o distanță de 10 km. Regimentul 201 infanterie trimis special pentru a potoli pe răsculați, și-a impușcat politrucii și a trecut de partea luptătorilor „Pentru Rusia". Au avut loc schimb de focuri foarte grave, în urma cărora, 25 soldați sovietici au fost uciși, iar politrucul Usmirenco a fost spânzurat de o grindă chiar pe peronul gării.

Pe frunte i s'a lipit o inscripție: așa mor cei ce ne împing la moarte. Datorită energicei intervenții a anti-staliniștilor, calea ferată între Nicirinsc și Tambov astăzi e definitiv întreruptă. Șinele au fost desfăcute. Terasamentul distrus iar stâlpii de telefon tăiați dela rădăcină și arși împreună cu cablul.

Intre Gavrilovca și Chirsanovo o serie întreagă de sate se află în mâinile anti-staliniștilor. Gara Ovarovo a fost incendiată și apoi aruncată în aer. In toate raioanele unde revoluția s'a întins, au fost distruse în ultimele zile 60 sedii N. K. V. D.-iste. Comuniștii inspăimântați de mersul rapid al inaintării germane și intrați în panică din cauza acestei răscoale interne, care amenință din zi în zi să ia proporții din ce în ce mai mari, părăsesc satele, colhozurile și fug în cea mai grozavă debandadă spre răsărit. Companii întregi din armata bolșevică sunt ajunse din urmă și măcelărite în întregime. Din compania 8-a a regimentului 602 de infanterie, după o astfel de încăierare, n'au mai rămas decât 6 oameni în picioare.

Locotenentul Manschi care a vrut să se opună și să reziste a fot găsit străpuns de 12 gloanțe cu 6 cadavre deasupra.

O ură nemaipomenită în contra tuturor conducătorilor armatei roșii, în contra comisarilor și politrucilor, stăpânește astăzi pe toți bravii partizani ai frontului anti-stalinist, cari cucerind din clipă în clipă tot mai mult teren, pregătesc calea victorioasă a armatelor germane care s'a întâmplat să găsească în multe locuri terenul curățat și restul populației gata să-i întâmpine cu cea mai mare simpatie.

Cu tot controlul sever și amenințările N.K.V.D.-ului această masă de populație flămândă nu va putea da niciodată un ajutor real colhozurilor. Dimpotrivă datorită faptului că colhozurile vor trebui să îngrijească de nevoile lor, mobilizații pentru lucru vor mări și mai mult dezordinea și haosul ce domnește și așa astăzi în colhozuri. Această ultimă măsură a conducătorilor bolșevici, prin care cred că vor salva Rusia Sovietică dela catastrofa foametei ce se apropie, va avea darul să amplifice cât mai mult și să apropie cât mai curând această iminentă catastrofă alimentară.

Semnul foametei grozave atârnă deasupra tuturor ținuturilor aflate încă în stăpânirea Rusiei Sovietice în comparație cu ținuturile eliberate trecute în stăpânirea germană, unde populația de multă vreme și-a reluat cursul normal al vieții și unde îmbelșugata recoltă în acest an va da rezerve cuvenite pentru ca orice foamete să fie definitiv înlăturată.

Comunicatul oficial german

UNITĂȚILE MOTORIZATE GERMANE AU TRECUT DONUL LA RĂSĂRIT DE ROSTOV

Birmingham bombardat de 200 avioane germane, drept represalii

BERLIN, 28 (Rador). — Dela cartierul general al Fuehrerului, înaltul comandament al forțelor armate germane comunică:

In răsărit, capul de pod de peste Don dela Rostov a fost puternic lărgit către sud, printr'un atac progresiv.

La răsărit de acest oraș, infanteria și formațiuni motorizate au trecut Donul pe un front larg și, după infrângerea rezistenței inamice, au atins sectoarele Manici și Sal.

In marele cot al Donului, luptele continuă la nord-vest de Kalaci. La sud de acest punct, trupele germane și aliate au atins sau au trecut tot cursul inferior al Donului.

Prin atacuri puternice, aviația are un mare rol în infrângerea rezistenței inamice la sud de Rostov.

Legăturile de aprovizionare, circulația de bacuri și bazele aeriene ale Sovietelor au fost atacate și eri, ziua și noaptea. Cu acest prilej, numeroase trenuri și instalații de cale ferată, mai multe bacuri de pe Volga și 53 de avioane au fost distruse.

In regiunea Voronej, după pierderile excepțional de mari în oameni și material, Sovietele nu au mai atacat eri, afară de câteva asalturi locale.

In sectorul central al frontului, forțe inamice incercuite au fost nimicite sau luate prizoniere.

Pe frontul Volhov, un atac inamic, dat împotriva unui cap de pod, a fost zădărnicit, după o crâncenă luptă corp la corp.

In Egipt, inamicul a atacat cu puternice formațiuni de infanterie și de blindate, în cursul nopții, pozițiile germano-italiene dela El Alamein. Prin contraatac, britanicii au fost aruncați înapoi și au suferit pierderi mari, făcânduse cu acest prilej 1.000 de prizonieri și nimicindu-se 60 de vehicule blindate.

Avioane de luptă și de bombardament în picaj au intervenit cu succes în luptele defensive. In lupte aeriene, aviatorii germani de vânătoare au doborît 9 avioane inamice, fără ca ei să sufere vreo pierdere.

In insula Malta, avioanele germane au continuat bombardarea bazelor inamice.

In lupta împotriva Marei Britanii, aviația germană a atacat ieri numeroase obiective industriale și de circulație din Anglia de sud și centrală, prin raiduri izolate, și a atacat noaptea trecută cu forțe puternice centrul industrial britanic Birmingham precum și instalații importante de război din mai multe alte orașe din Mindlands și Anglia de răsărit. După bune lovituri în plin în obiective, s'au observat numeroase distrugeri și incendii întinse.

Cu prilejul unor atacuri de hărțuire, fără efect din punct de vedere militar, efectuate ziua de avioane britanice de bombardament izolate, împotriva centrelor locuite din regiunea de nord-vest a Germaniei, 3 avioane inamice au fost doborîte.

COMUNICAT ITALIAN

Lupte grele și înverșunate în regiunea El Alamein

ROMA, 28 (Rador). — Comunicatul No. 791, dat de cartierul general al forțelor armate italiene, are următorul cuprins:

Ieri în cursul luptelor violente și continui, date în zona dela sud de El Alamein, împotriva diviziei italiene „Trento" și împotriva diviziei germane No. 90, inamicul a suferit pierderi grele fără să obțină vreun avantaj. In mâinile noastre au rămas peste 1.000 de prizonieri, în cea mai mare parte australieni. In plus au fost distruse 32 de care blindate și vreo 30 de automobile blindate.

In sectorul sudic al frontului, detașamente inamice care încercau să se apropie de pozițiile noastre, au fost bombardate și respinse de tirul precis al artileriei.

In cursul unor violente ciocniri între patrulele de recunoaștere britanice au fost silite să se retragă.

Aviația Axei a atacat forțele inamicului bombardându-le și mitraliindu-le. In cursul luptelor aeriene, 9 avioane au fost doborîte de avioanele de vânătoare germane și unul de avioanele noastre. Un avion de bombardament inamic, atins de focul artileriei antiaeriene la Tobruk, s'a prăbușit la pământ.

Aerodromurile Halfar și Venezia din insula Malta au fost bombardate și trei avioane inamice au fost incendiate pe pământ. Două avioane engleze au fost doborîte în flăcări de avioanele de vânătoare din escortă.

Două din avioanele noastre, care au participat la operațiunile din timpul zilei, nu s'au mai întors.

SCENE DE GROAZĂ IN IADUL DELA LENINGRAD

Leșuri intrate în putrefacție, zac prin beciuri și locuințe părăsite

Comunicatul radio-emițătorului clandestin „Pentru Rusia"

(Serviciul special al ziarului „Basarabia")

BUCUREȘTI, 29 Iulie.— Radio-emițătorul clandestin sovietic: „Pentru Rusia", a transmis astă noapte următorul comunicat:

La Leningrad, procentul locuitorilor care mor de foame crește pe zi ce trece.

Cadavre intrate în putrefacție zac pe străzile orașului, fără ca autoritățile să ordone ridicarea lor.

In locuințele orașului încercuit, familii întregi sunt găsite moarte, iar dispariția lor e semnalată numai după mirosul imposibil ce emană din locuințe.

CAZURILE DE NESUPUNERE IN ARMATA ROȘIE SE INMULȚESC

Pe frontul de Sud, cazurile de indisciplină în armata roșie sunt tot mai dese. Deasemeni și în direcția Voronej, unde unitatea de tankuri comandată de colonelul Letughin a refuzat la 20 Iulie să pornească împotriva inamicului la atac.

Regimentul lui Letughin a fost imediat îndepărtat de pe front și s'au luat aspre măsuri în consecință.

SOLDAȚII ROȘII INDEMNAȚI SĂ-ȘI OMOARE COMANDANȚII

Colonelul Trigubov, comandantul forțelor sovietice din Sud, care a fost rănit mortal, a lăsat o scrisoare în care îndeamnă pe subalternii săi să reacționeze în chip violent împotriva nepriceperii și incapacității comandanților militari, politicieni staliniști de profesie, care duc armata roșie la pieire.

CATASTROFA TOTALĂ A UNIUNII SOVIETELOR ESTE INEVITABILĂ

ANKARA, 29 (Telegr. part.). — Cunoscutul critic militar turc, generalul Erkilet, a declarat recent în cadrul unui interview acordat unor ziariști străini, că situația armatelor roșii este dintre cele mai grele. Ofensiva Puterilor Axei repurtează pe zi ce trece succese din cele mai strălucite. In acest timp, armatele bolșevice lipsite de orice inițiativă, cu toată dârzenia luptelor de rezistență pe care le angajează, sunt silite să se retragă învăluite de panică.

Generalul Erkilet a subliniat că *„numai o minune mai poate salva Uniunea Sovietelor dela o inevitabilă catastrofă"*.

LOCALITATEA OLGINSCAIA A FOST OCUPATĂ DUPĂ LUPTE INVERȘUNATE

BERLIN, 28 (Rdor). — Inaltul comandament al armatei germane anunță că un grup de forțe de luptă germane a înaintat spre răsărit, pornind din sectorul Bataisk și că el a capturat, după lupte înverșunate din casă în casă, localitatea Olginscaia, apărată dârz.

Simultan, formații de infanterie și divizii blindate germane au înaintat pe un front larg la răsărit de Rostov, trecând Donul în spre sud și au ajuns după ce au trecut și râul Sal, la râul Manici, ultimul mare afluent pe malul stâng al Donului.

Pe șoselele dela gura Donului, 250 vehicule inamice au fost nimicite de aviația germană. Mai multe depozite de muniții și un depozit de benzină au făcut explozie după ce au fost nimerite în plin de bombe. In mai multe locuri, șinele de cale ferată au fost smulse prin lovituri în plin.

In marele cot al Donului, inamicul a apărat cu înverșunare poziția sa de pe înălțimile dela nord-vest de Kalaci.

La sud de acest oraș și la nord de regiunea muntoasă, rezistența inamicului a fost frântă și bolșevicii au fost respinși. In aceste lupte au fost nimicite de trupele germane, dela 25 la 27 Iulie, 250 care blindate bolșevice.

Avioane de luptă și de bombardament în picaj germane acționează în valuri succesive spre a sprijini acțiunile armatei de uscat. Ele au distrus Luni 44 care blindate sovietice.

Pe șoselele de aprovizionare au fost incendiate 125 vehicule care fuseseră lovite de proectile.

Prin bombe au fost nimicite pe sol 53 avioane inamice.

In sectorul sudic al frontului răsăritean avioanele de vânătoare germane au doborît 39 avioane bolșevice.

GUVERNUL EGIPTEAN CERE INSTITUIREA SERVICIULUI MILITAR OBLIGATORIU

ISTAMBUL, 29 (Tel. part.). — Din Cairo se anunță că guvernul egiptean va prezenta incontinuu Parlamentului, proectul de lege pentru instituirea serviciului militar obligatoriu.

Măsura va avea ca scop mărirea efectivelor armate, care, după cum se știe, au fost însărcinate cu potecția și paza punctelor strategice, precum și cu supravegherea lucrului în industrii și cu menținerea ordinei și securității interne.

PIERDERILE TERITORIALE SUFERITE DE BOLȘEVICI

BERNA, 28 (Rador). — Corespondentul Agenției D. N. B. transmite:

Ziarul DIE TAT relevă într'o corespondență din Londra, faptul că cercurile britanice declară pe față că dacă înaintarea forțelor Axei în Rusia va continua, Sovietele se vor afla în fața unei ierni extrem de grele și rămâne de văzut dacă ele vor mai putea îndeplini încă rolul lor de mare putere.

Corespondentul subliniază apoi articolul din ziarul TIMES care spune că URSS a pierdut până acum a cincea parte din teritoriul ei cultivabil și că, dacă trupele germane reușesc să ajungă la Stalingrad, Rusia nu va mai avea la dispoziție decât jumătate din teritoriul ei.

GROAZNIC ACCIDENT DE AUTOMOBIL IN SPANIA

Un autobuz cu 36 călători s'a prăbușit într'o prăpastie

MADRID, 29 (Rador). — Corespondentul agenției D. N. B transmite:

In provincia Barcelona, între Manresa și Solsnona un autocar, plin cu călători s'a prăbușit într'o prăpastie. Cu acest prilej, 36 de persoane au fost rănite, parte din ele grav.

Accidentul se datorește faptului că, voind să evite o capră care stătea în mijlocul drumului, șoferul autocarului a virat brusc, făcând ca vehiculul, în derapare, să se prăbușească în prăpastia de alături.

Războiul Japoniei se integrează în războiul mondial

HANOI 29 (Rador) — Corespondentul agenției D. N. B. transmite:

Cu prilejul primei aniversări a intrării corpului expediționar al forțelor armate japoneze în partea de sud a Indochinei Franceze, ambasadorul Japoniei în Indochina Franceză, d. Yoshizawa, a declarat că războiul pentru Marea Asie și al doilea război mondial, trebuesc să fie considerate ca făcând parte dintr'unul și același mare război mondial. D. Yoshizawa a subliniat în acelaș timp că dela începutul ostilităților, Indochina Franceză a dat dovadă în diferite chipuri de o colaborare totală cu Japonia.

Tipografia Societatea Națională de Editură și Arte Grafice „DACIA TRAIANA", București Str. Sărindar 5-7-9 — înmatriculată sub Nr. 156/942 la Reg. Oficiului Comerțului București. Tipărită la 29 Iulie 1942